

Kuluttajien vakuutustoimisto on 1.1.2009 alkaen

Vakuutus- ja rahoitusneuvonta

Porkkalankatu 1

00180 Helsinki

Puh. (09) 6850 120

Faksi (09) 6850 1220

1.7.2008

SÄÄSTÖ- JA SIJOITUSVAKUUTUSTEN VALINTAOPAS

Valintaoppaan tarkoituksena on antaa vakuutussäästämisestä kiinnostuneille yksityishenkilöille tietoa Suomen vakuutusmarkkinoilla myynnissä olevista säästö- ja sijoitusvakuutuksista. Valintaoppaan vertailussa mukana on 9 eri vakuutusyhtiötä.

Valintaopas ei ole yksityiskohtainen selvitys vakuutusten sisällöstä. Tarkat tiedot saadakse vakuutuksenottajan on aina perehdyttävä vakuutuksen tuoteselosteeseen ja vakuutusehtoihin.

Tämän oppaan tiedot kuvastavat kesän 2008 tilannetta. Tarkat tiedot vakuutusten tämänhetkisestä sisällöstä saa vakuutusyhtiöstä.

Lisätietoja Kuluttajien vakuutustoimistossa, 1.1.2009 alkaen Vakuutus- ja rahoitusneuvonnassa, antavat Marjo Ylönen ja Tuomas Korkeamäki, puh. (09) 6850 120. Kuluttajien vakuutustoimisto © 2008

SISÄLLYS

1	Vakuutussäästäjän muistilista.....	2
2	Johdattelua vakuutussäästämiseen	3
3	Säästö- ja sijoitusvakuutukset vakuutustuotteina.....	4
3.1	Säästö- ja sijoitusvakuutusten ominaispiirteet ja tuoton kertyminen.....	4
3.1.1	Korkosidonnaiset vakuutukset	5
3.1.2	Sijoitussidonnaiset vakuutukset	5
3.2	Kuolemanvaraturva (henkivakuutus).....	7
3.3	Edunsaajamääräys	7
4	Vakuutustuotteiden vertailua.....	9
4.1	Säästöhenkivakuutusten tuotevalikoima	9
4.2	Säästö- ja sijoitusvakuutussopimus.....	9
4.2.1	Sopimuksen tekeminen	9
4.2.2	Sopimuksen voimassaolo ja vakuutusehtojen muuttaminen.....	11
4.2.3	Sopimuksen hallinnointi verkkopankissa	12
4.2.4	Sopimuksen päätyminen	13
4.3	Säästöjen nostaminen säästöaikana eli takaisinosto.....	14
4.4	Vakuutusmaksut	15
4.5	Kulut.....	17
4.5.1	Liikekulut ja hoitopalkkiot.....	17
4.5.2	Toimenpidepalkkiot	19
4.5.3	Takaisinostokulut	20
4.6	Tuotto	21
4.6.1	Korkosidonnainen säästöhenkivakuutus	21
4.6.2	Sijoitussidonnainen säästöhenkivakuutus	22
4.6.3	Korko- ja sijoitussidonnaisen säästöhenkivakuutuksen yhdistelmä	23
4.6.4	Kuolevuushyvitys	23
4.7	Kuolemanvaraturva (henkivakuutus).....	24
4.8	Vakuutukseen perustuvan oikeuden luovutus tai panttaus.....	25
4.9	Sijoitussidonnaisten vakuutusten sijoitusrahastot	25
5	Verotus.....	27
5.1	Säästöhenkivakuutuskorvaus	27
5.1.1	Vakuutussäästön verottaminen	27
5.1.2	Verovelvollisuus takaisinoston yhteydessä.....	27
5.1.3	Verovelvollisuus säästöhenkivakuutuksen erääntyessä.....	28
5.2	Henkivakuutuskorvaus	30
5.2.1	Henkivakuutuksen edunsaajana lähiomainen	30
5.2.2	Henkivakuutuksen edunsaajana muu kuin lähiomainen	30
5.2.3	Henkivakuutus ilman edunsaajamääräystä	30
6	Vakuutusyhtiön vakavaraisuus.....	31

1 Vakuutussäästäjän muistilista

PITKÄAIKAISTA SÄÄSTÄMISTÄ

varten tarkoitetuissa säästö- ja sijoitusvakuutuksissa varojen nostamisesta säästöaikana saatetaan periä tuntuvia takaisinostokuluja. Takaisinostettava määrä on saatettu rajoittaa kuolemanvaraturvan määrään.

KORKOSIDONNAISESSA VAKUUTUKSESSA

tuotto muodostuu *laskuperustekorosta* tai muusta sopimuskorosta ja vakuutussäästöä mahdollisesti hyvitetystä *asiakashyvityksestä* sekä *kuolevuushyvityksestä* vähennettynä kuluilla. Laskuperustekorona määrä vuonna 2005 ja sen jälkeen on yleensä 2,5 %, mutta se voi olla myös alhaisempi. Osalla yhtiöistä laskuperustekorko on nolla prosenttia ja sen tilalla on sopimuskorko, joka voi muuttua vuosittain. Asiakashyvityksen määrästä päätetään yhtiössä yleensä vuosittain, ja se voi olla ehdollinen.

SIJOITUSSIDONNAISESSA VAKUUTUKSESSA

vakuutuksenottaja valitsee vakuutusyhtiön rahastovalikoimasta rahastot, joiden arvonkehitykseen hän haluaa säästönsä laskennallisesti sidottavan. Säästöpääomalle tulee tuottoa tai säästöä menetetään sen mukaisesti kuin valittujen rahastojen arvo kehittyä varojen sitomishetkestä lähtien. Vakuutuksenottaja vastaa itse rahastovalinnoistaan ja kantaa riskin säästön menettämistä. *Tuotto-olettama* on rahastojen arvon historialliseen kehitykseen perustuva arvio, joka ei ole tae rahastojen arvon tulevasta kehityksestä. Keskeiset riskinvälttämiskeinot ovat säästämisen pitkäaikaisuus ja varojen hajauttaminen useisiin sijoituskohteisiin.

VAKUUTUSSOPIMUS EI OLE OMAISUUDENHOITOSOPIMUS

eli vakuutusyhtiö ei – ellei erikseen ole sovittu – vaihda vakuutuksenottajan puolesta tämän säästöä tuottoisampiin rahastoihin. Vakuutuksenottajan tulee seurata rahastojen arvon kehitystä ja tehdä tarvittavat toimenpiteet säästön siirtämiseksi mieluisampiin kohteisiin.

LYHYEN AIKAVÄLIN SIJOITUSTOIMINNASTA ELI NK. PÄIVÄKAUPASTA

kiinnostuneelle sijoittajalle sijoitussidonnaiset vakuutukset eivät sovellu, sillä vakuutusyhtiö on usein pidättänyt itsellään rahaston vaihdon toteuttamisaikaa useamman pankkipäivän verran.

KUOLEMANVARATURVAN MÄÄRÄ

vaihtelee useimmissa vakuutuksissa 95 prosentista 105 prosenttiin. Vakuutuksenottajan on hyvä olla tarkkana, mistä määrästä prosentuaalinen osuus laskeaan.

EDUNSAAJAMÄÄRÄYS

ja sen muutos tai peruutus tulee tehdä kirjallisesti vakuutusyhtiölle. Henkivakuutuksen edunsaajamääräystä ei voida syrjäyttää testamentin määräyksillä.

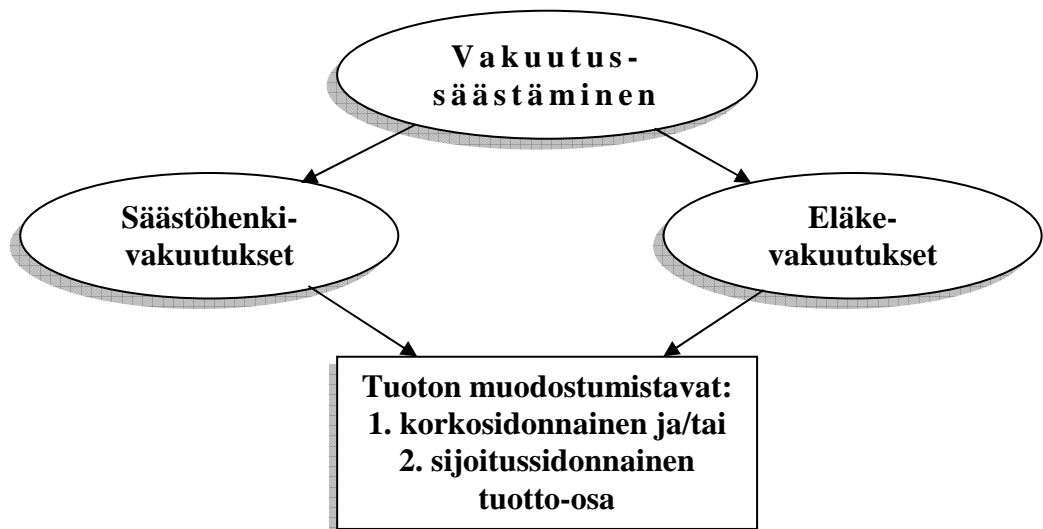
VEROLAINSÄÄDÄNTÖ VOI MUUTTUA

vakuutussopimuksen voimassaoloaikana. Edunsaajana oleva lähiomainen voi tietyin edellytyksin vastaanottaa osan vakuutuskorvauksesta ilman verovelvollisuutta.

2 Johdattelua vakuutussäästämiseen

Tämän valintaoppaan tarkoituksena on esitellä säästö- ja sijoitusvakuutusten ominaispiirteitä ja antaa tietoa eri vakuutusyhtiöiden yksityishenkilöille myymistä vakuutustuotteista. Vakuutustuotteita myyvät vakuutusyhtiöt ja niiden asiamiehet. Tämän lisäksi vakuutuksia välittävät vakuutusmeklarit. Vakuutusyhtiön asiamiehenä voi toimia esimerkiksi pankki, joka omien palveluidensa lisäksi myy yhden luukun periaatteella samaan konserniin kuuluvan vakuutusyhtiön tuotteita. Vaikka säästö- tai sijoitusvakuutuksen tarjoajana olisikin pankki, vakuutussäästämiseen kiinnostuneen on hyvä pitää mielessä se, että säästö- ja sijoitusvakuutuksissa ei ole kysymys tavanomaisesta tilisäästämisestä, sillä niihin liittyy tavalla tai toisella vakuutustoiminnalle ominainen riskielementti. Vakuutusten myyntiä ja vakuutus sopimuksen sisältöä arvioidaan vakuutus sopimuslain säännösten perusteella.

Säästö- ja sijoitusvakuutukset voidaan jakaa niiden säästötavoitteen perusteella vapaaehtoiisiin eläkevakuutuksiin ja säästöhenkivakuutuksiin. Molemmissa tuotteissa tarkoituksena on kerryttää säästöä ”elämisen varalta”. Sekä vapaaehtoinen eläkevakuutus että säästöhenkivakuutus voi jäljempänä tarkemmin selostetulla tavalla olla tuotonkertymistavaltaan joko sijoitussidonnainen tai korkosidonnainen vakuutus. Eräät vakuutusyhtiöt mahdollistavat myös näiden tuototapojen yhdistelmän. Säästösomma eli vakuutuskorvaus maksetaan vakuutetulle *vakuutustapahtuman* satuttua eli vakuutetun eläessä vakuutusyhtiön kanssa sovittuna ajankohtana.

Säästöhenkivakuutuksessa vakuutuskorvaus maksetaan kertakorvauksena, ja siinä ilmenee eläkevakuutusta selvemmin ajatus määräaikaisesta – joskin usein pitkäaikaisesta – säästämistä siten, että koko säästösomma on vakuutusyhtiön kanssa sovittavana ajankohtana edunsaajan käytettävissä. Pääsääntöisesti vakuutustuotteet on muodostettu sellaisiksi, että vakuutuksenottaja on itse vakuutettu henkilö, mutta mahdollista voi myös olla se, että vakuutettuna on esimerkiksi vakuutuksenottajan perillinen tai muu henkilö, jonka hyväksi vakuutuksenottaja haluaa säästää varallisuutta. Säästöt ovat usein nostettavissa jo ennen sovittua ajankohtaa, mutta ennen aikaiseen säästöjen nostamiseen saattaa liittyä joitakin sanktioluonteisia maksuja, joiden tarkoituksena on hyvittää vakuutus-

yhtiötä vakuutussäästön hallinta-aikaan kohdistuneiden odotusten toteutumatta jäämisestä ja vakuutusyhtiölle siitä aiheutuneesta haitasta.

Eläkevakuutuksen tarkoituksena on täydentää vakuutuksenottajan lakisääteistä eläkettä, ja se on toistaiseksi ainoa säästömuoto, jota tuetaan verohelpotuksin oikeuttamalla vakuutuksenottaja vähentämään vakuutusmaksuja pääomatuloistaan. Verohelpotusten vastapainona on valtion intressin eli sen vaaliminen, että vakuutussäästö tulee lopulta käytetyksi siihen tarkoitukseen, mitä varten verohelpotus on vakuutussäästäjälle myönnetty – toisin sanoen maksetuksi vakuutuksenottajalle toistuvina, eläkkeen luontoisina suorituksina. Tästä johtuen, poiketen säästöhenkivakuutuksesta, eläkevakuutuksen irtisanomismahdollisuus on rajoitettu lähinnä vakuutuksenottajan taloudellista elämää yllättäen mullistaviin tilanteisiin, kuten avioeroon ja pitkäkestoiseen työttömyyteen. Eläkeaikana vakuutuskorvaus maksetaan pääomatuloveron alaisena eläkkeenä vakuutuksenottajan kanssa sovittuna aikajaksona (esimerkiksi 5 vuotta), jonka pituus on tuloverolain säännösten vuoksi oltava vähintään kaksi vuotta.

Tämän valintaoppaan tarkoituksena on keskittyä säästöhenkivakuutuksiin eli säästö- ja sijoitusvakuutuksiin. Kuluttajien vakuutustoimisto on laatinut eläkevakuutuksista erillisen valintaoppaan, joka on ladattavissa toimiston internetsivustolta www.vakuutusneuvonta.fi tai tilattavissa paperiversiona postitse.

3 Säästö- ja sijoitusvakuutukset vakuutustuotteina

3.1 Säästö- ja sijoitusvakuutusten ominaispiirteet ja tuoton kertyminen

Useimpien vakuutusyhtiöiden säästö- ja sijoitusvakuutukset ovat keskenään pitkälti samankaltaisia. Keskeinen säästö- ja sijoitusvakuutuksen toisistaan erotettava piirre on se, että säästövakuutukseen säästetään vähitellen, käytännössä usein kuukausittaisina erinä, kun taas sijoitusvakuutuksen ajatuksena on yksittäisen suuremman, sijoitusluonteisen vakuutusmaksun maksaminen vakuutukseen. Usein sijoitusvakuutukseenkin voidaan ensimmäisen maksun jälkeen maksaa vakuutusmaksuja toistuvina suorituksina, mutta toistuvien kertamaksujen vaadittu vähimmäismäärä saattaa olla säästövakuutuksen kertamaksuja suurempi.

Säästö- ja sijoitusvakuutusten tuotto voi kertyä niin kutsutun laskuperustekorona tai sitä vastaavan sopimuskorona (korkosidonnainen vakuutus) tai vakuutuksenottajan valitsemien sijoitusrahastojen arvon kehityksen perusteella (sijoitusidonnainen vakuutus). Tarkemmin ottaen korkosidonnaisten vakuutusten tuotto määräytyy laskuperustekorona tai vastaavan sopimuskorona ja yhtiön maksamien asiakas- ja kuolevuushyvitysten perusteella. Sijoitussidonnaisessa vakuutuksessa vakuutukseen maksettu säästö sidotaan laskennallisesti asiakkaan valitsemien sijoitusrahastojen arvonkehitykseen. Tämä tarkoittaa sitä, että säästö-pääomalle tulee tuottoa tai säästöpääomaa menetetään sen mukaisesti kuin valittujen rahastojen arvo kehittyy siitä ajankohdasta, jolloin säästö laskennallisesti sidotaan kyseisten rahastojen arvoon. Myös sijoitussidonnaisen vakuutuksen säästöä saatetaan hyvittää kuolevuushyvityksellä.

3.1.1 Korkosidonnaiset vakuutukset

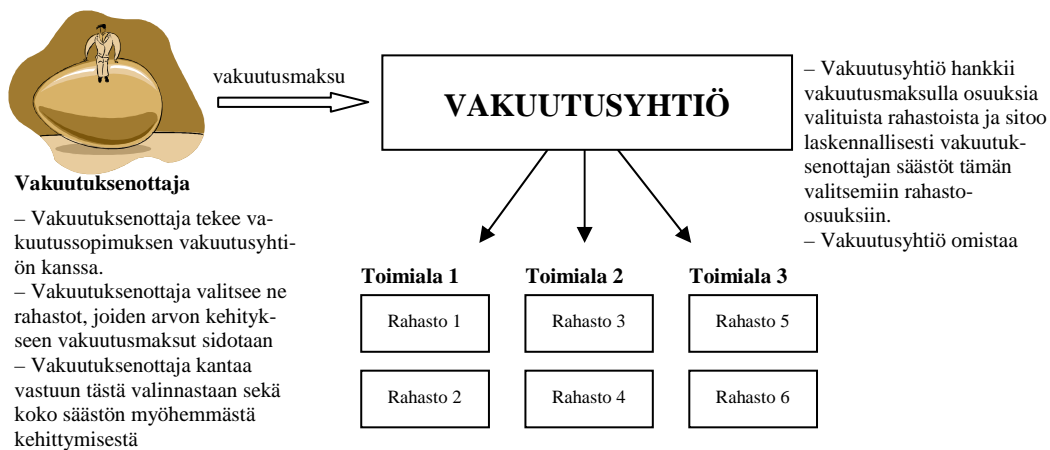
Korkosidonnaisissa säästö- ja sijoitusvakuutuksissa vakuutuksenottaja maksaa vakuutusmaksuja vakuutusyhtiölle, joka sijoittaa varat edelleen valitsemiinsa sijoituskohteisiin, joita voivat olla esimerkiksi osakkeet, kiinteistöt ja joukkovelkakirjalainat. Yhtiö maksaa vakuutuksenottajan säästösummalle vakuutus sopimuksessa määriteltyä laskuperustekorkoa tai vastaavaa sopimuskorkoa sekä asiakas- ja kuolevuushyvitystä.

Korkosidonnaiset vakuutukset voivat olla vähemmän tuottavia kuin sijoitussidonnaiset vakuutukset, mutta toisaalta niissä sijoitettu pääoma on paremmin turvattu kuin sijoitussidonnaisissa vakuutuksissa. Käytännössä pääoman menettämisen ainoana uhkana on vakuutusyhtiön konkurssi, joka Suomessa on hyvin harvinainen.

3.1.2 Sijoitussidonnaiset vakuutukset

Sijoitussidonnaisessa vakuutuksessa vakuutusyhtiö hankkii vakuutuksenottajan vakuutusmaksuilla osuuksia niistä sijoitusrahastoista, joiden arvonkehitykseen vakuutuksenottaja valitsee säästönsä kehityksen sidottavaksi. Vakuutusyhtiö maksaa vakuutuksenottajalle tuottoa sen mukaisesti kuin rahaston arvo kehittyy. Rahasto-osuuksien hankkijana ja niiden omistajana on vakuutusyhtiö. Näin ollen vakuutuksenottajan säästö sidotaan vain laskennallisesti rahaston arvonkehitykseen. Vakuutusehdoissa saatetaan lukumääräisesti rajoittaa rahastoja (esimerkiksi enintään 10 eri rahastoa), joiden arvonkehitykseen asiakas voi kerralla säästönsä sitoa.

Vakuutuksenottajan on hyvä pitää mielessä se, että vakuutusyhtiön kanssa tehtävässä sopimuksessa ei ole kysymys *omaisuudenhoitosopimuksesta*, jolla vakuutusyhtiö sitoutuisi huolehtimaan vakuutuksenottajana varojen mahdollisimman tuottavasta sijoittamisesta. Säästön sitominen rahasto-osuuksiin perustuu vakuutusyhtiön ja vakuutuksenottajan väliseen vakuutus sopimukseen, johon sovelletaan vakuutus sopimuslakia ja kyseiseen vakuutukseen soveltuvia vakuutusehtoja. Tämä seikka saattaa hämärtää, jos vakuutuksenottaja ostaa vakuutuksen pankista, jonka kanssa voidaan tehdä myös erilaisia varallisuudenhoitosopimuksia. Sijoitussidonnaista vakuutustuotetta voidaan havainnollistaa seuraavan kaavion avulla:

Vakuutuksenottajan valittavana on yleensä useita rahastoja, joiden arvo-osuuksien arvonkehitykseen vakuutusmaksut sidotaan.

Vakuutuksenottajan on seurattava rahastojen arvon kehitystä.

rahastojen vaihtamiseksi mieluisampiin. Vakuutuksenottajan sijoitustuntemus on tarpeen jo vakuutus sopimusta tehtäessä, jolloin vakuutuksenottaja valitsee ne rahastot, joiden arvo-osuuksien kehitykseen vakuutussäästöt sidotaan. Rationaalinen sijoituspäätös ei voi perustua rahastojen sattumanvaraiseen valintaan.

Vakuutuksenottaja kantaa riskin pääoman menettämisestä

on sen sijaan säästön arvon rahastosidonnaisuuden vuoksi mahdollista se, että vakuutuksen erääntymishetkellä vakuutussäästöä on merkittävästikin vähemmän jäljellä kuin vakuutuksenottaja on säästöaikana siihen maksanut vakuutusmaksuja.

Sijoitussidonnaisessa vakuutuksessa vakuutuksenottaja voi menettää säästö pääomaansa, jos vakuutuksenottajan valitsemien rahastojen arvo-osuuksien arvo laskee alle ostohetken mukaisen arvon. Keskeinen keino tämän riskin välttämiseksi on se, että vakuutuksenottaja pitää varat rahastoihin sidottuina mahdollisimman pitkän ajan. Tällöin lyhyen aikajakson kurssiheilahtelut tasoittuvat, ja – ainakin historiallisesti katsoen – pitkän aikavälin sijoitukset saattavat johtaa vakuutuksenottajan odotusta vastaavaan tuottoon hetkellisestä kurssilaskusta huolimatta. Lyhyen aikavälin sijoittaminen saattaa kohdistua markkinoiden yleiseen laskuvaiheeseen, jolloin lopputulos voi olla tappiollinen sen vuoksi, että markkinoiden pitkän aikavälin korjaantuminen ei ehdi tasoittaa kurssilaskua.

Korkea tuotto-odotus ja riski kulkevat käsi kädessä

Sijoitussidonnaisen säästöhenkivakuutuksen valitsevan vakuutuksenottajan on hyvä tuntee jossakin määrin arvopaperimarkkinoiden lainalaisuuksia. Hänen on seurattava arvopaperimarkkinoiden ja säästöjensä kehitystä ja tehtävä tarvittavat toimenpiteet

On suotavaa, että vakuutuksenottaja on kiinnostunut talous- ja arvopaperimarkkinoiden seuraamisesta ja että hän on jossakin määrin perehtynyt sijoitustoimintaan. Sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyy riski sijoitetun pääoman menettämisestä, ja tämän riskin kantaa yksin vakuutuksenottaja. Korkosidonnaisissa vakuutus tuotteissa sijoitetulle pääomalle maksetaan aina vakuutus sopimuksen mukaista – joskin usein sijoitussidonnaisten vakuutusten tuottoa alemmaa – korkotuottoa (laskuperustekorko tai vastaava sopimuskorko, mahdolliset asiakashyvitykset ja kuolevuushyvitys). Sijoitussidonnaisissa vakuutuksissa

Sijoitussidonnainen vakuutus voi olla korkosidonnaisen vakuutukseen verrattuna houkuttelevampi vaihtoehto, koska sen tuotto-odotus on usein korkosidonnaisesta vakuutusta suurempi. Toisaalta arvopaperimarkkinoiden lainalaisuuksiin kuuluu se, että tuotto-odotus ja riski kulkevat käsi kädessä. Vakuutuksenottajan on hyvä varautua riskin toteutumiseen. Sen lisäksi, että varat sijoitetaan rahastoihin pitkäksi ajaksi, keskeinen riskinvälttämiskeino on sijoitusten hajauttaminen useisiin sijoituskohteisiin. Osa säästöstä lie nee syytä joka tapauksessa sijoittaa alhaisen riskin kohteisiin.

Tiettyä toimialaa tai esimerkiksi markkina-aluetta kohtaavan taantumana aiheutamaan riskiin voidaan varautua vaihtamalla tappiollinen tai heikosti tuottava rahasto tuottavampaan rahastoon. Rahaston vaihdon yhteydessä vakuutuksenottajan hyödyksi koituu verotuksellisesti se, että vakuutusyhtiö omistaa arvo-osuudet. Kun vakuutusyhtiö omistaa arvo-osuudet, vakuutuksenottajan tekemät rahastojenvaihdot eivät johda arvo-osuuksien omistajan vaihdokseen eivätkä siten myöskään mahdollisen tuoton verotukseen. Vakuutuksenottajan säästölle kertynyttä tuloa verotetaan vasta sitten, kun se vakuutuksen eräännyttyä lopullisesti maksetaan vakuutuksenottajalle. Koska verotus ei realisoidu vielä rahastojen vaihdon yhteydessä, vakuutussäästön tuotto kasvaa korkoa korolle -periaatteen mukaisesti.

Vaikka vakuutuksenottajalla on oikeus vaihtaa sopimusaikana ne rahastot, joiden arvonkehitykseen tuoton kertyminen sidotaan, lyhyen aikavälin kaupankäynnistä eli niin sanotusta päiväkaupasta kiinnostuneelle säästäjälle säästöhenkivakuutus ei sovellu. Vakuutusyhtiö on usein pidättänyt itsellään vaihdon toteuttamisaikaa useamman pankkipäivän verran.

3.2 Kuolemanvaraturva (henkivakuutus)

Valintaoppaan alussa mainittiin, että säästö- ja sijoitusvakuutukseen on – sen erottamiseksi muista säästämismuodoista – sisällytetty vakuutuksellinen riskielementti. Käytännössä tämä riskielementti on toteutettu *vakuutustapahtuman* eli sen tapahtuman määrittämisellä, milloin säästöhenkivakuutuksesta maksetaan vakuutuskorvaus. Säästöhenkivakuutuksissa vakuutustapahtuma on käänteinen verrattuna henkivakuutuksen vakuutustapahtumalle; kun henkivakuutus otetaan vakuutetun menehtymisen varalta ja vakuutustapahtuma on vakuutetun kuolema vakuutuksen voimassaoloaikana, säästöhenkivakuutus otetaan ”elämisen varalta”, eli sen varalta että vakuutettu elää vakuutusyhtiön kanssa sovittuna aikana ja tarvitsee varallisuutta (vakuutuskorvaus) elämistään varten. Jos vakuutettu ei elä vakuutuksen erääntymishetkellä, säästöhenkivakuutuksen mukainen vakuutustapahtuma ei toteudu, ja vakuutuksesta ei makseta korvausta, vaan säästöt jäävät vakuutusyhtiöön. Tästä riskistä vakuutuksenottajaa hyvitetään niin kutsutulla *kuolevuushyvityksellä*.

Jotta tämä riskielementti ei olisi kohtuuttoman raskas vakuutuksenottajalle, säästöhenkivakuutukseen on useimmiten sisällytetty kuolemanvaraturva (henkivakuutus), tai tällaisen puuttuessa, erillinen henkivakuutus voidaan liittää säästöhenkivakuutukseen. Tällöin, jos vakuutustapahtuma ei toteudu, säästöosa jää edelleen teknisesti vakuutusyhtiöön, mutta henkivakuutuksesta maksetaan tätä menetystä kompensoiva henkivakuutuskorvaus. Korvauksen määrä ja sen laskentaperuste määritetään tarkemmin vakuutussopimuksessa. Yleensä henkivakuutuskorvauksen määrä on sidoksissa vakuutussäästön määrään, mutta se voidaan määrittää eri tavoin. Korvauksen määrä voi olla esimerkiksi 95 prosenttia vakuutussäästöstä tai nettovakuutusmaksuista. Tältä osin kannattaa olla tarkkana, sillä esimerkiksi 80 prosenttia vakuutussäästöstä voi olla suurempi eumäärältään kuin 100 prosenttia vakuutusmaksuista.

3.3 Edunsaajamääräys

Vakuutuksenottajalla on oikeus määrätä henkilö, jolla on oikeus säästöhenkivakuutuksen mukaiseen korvaukseen. Säästöhenkivakuutuksessa edunsaaja voi

olla vakuutuksenottaja itse tai esimerkiksi joku lähiomainen. Lähiomainen määrätään edunsaajaksi usein varallisuudensiirtotarkoituksessa, ja edunsaajina ovat usein vakuutuksenottajan perilliset. Vakuutuksenottaja voi kolmen vuoden aikana siirtää edunsaajana olevalle lähiomaiselle niin kutsuttuna vakuutuslahjana 8 500 euroa verottomasti. Jos käy niin, että vakuutuksenottaja ei elä säästöhenkivakuutuksen erääntymishetkellä, lähiomainen, joka on määrätty henkivakuutuksen edunsaajaksi, voi tietyin edellytyksin saada verottomasti 35 000 euroa, puoliso tätäkin enemmän. Säästö- ja sijoitusvakuutusten verotuksesta on kirjoitettu tarkemmin kappaleessa 5.

Vakuutuksenottaja voi määrätä edunsaajaksi tietyn henkilön nimeltä. Vakuutuksenottaja voi myös määrätä edunsaajaksi esimerkiksi *puolison, lapset* tai *omaiset*. Tältä osin vakuutus sopimuslaissa on säännökset siitä, miten kyseistä edunsaajamääräystä tulkitaan. Puolisolla vakuutus sopimuslaissa tarkoitetaan *aviopuolisoa*. Jos vakuutuksenottaja haluaa vakuutussäästön maksettavaksi *avopuolisolleen*, tämä tulee määrätä edunsaajaksi nimeltä.

Vakuutuksenottajalla on oikeus muuttaa tai peruuttaa edunsaajamääräys ennen vakuutustapahtuman sattumista. Edunsaajamääräyksen muuttaminen tai peruuttaminen edellyttää kirjallisen ilmoituksen tekemistä vakuutusyhtiölle.

Kuoleman varalta otettavan henkivakuutuksen osalta vakuutuksenottajan on syytä ottaa huomioon se, että jos henkivakuutuksen edunsaajamääräys on voimassa, vakuutuskorvaus maksetaan suoraan edunsaajalle, eikä se kuulu vakuutetun kuolinpesän varoihin. Vakuutuksenottaja ei siten lähtökohtaisesti voi määrätä vakuutuskorvauksen saajaa testamentillaan, sillä vakuutus sopimuslain mukainen edunsaajamääräys on ensisijainen suhteessa testamentin määräykseen. Vakuutuksenottajan on siksi hyvä muistaa tehdä kirjallinen ilmoitus vakuutusyhtiölle, jos hän haluaa muuttaa tai peruuttaa edunsaajamääräyksen. Vakuutusyhtiö saattaa periä toimenpidepalkkion edunsaajamääräyksen muuttamisesta.

Jos vakuutuksenottaja ei ole määrännyt kuoleman varalta ottamansa henkivakuutuksen edunsaajaa tai edunsaajamääräys on rauennut, vakuutuskorvaus kuuluu vakuutetun kuolinpesän varoihin.

Vakuutuksenottaja voi myös antaa niin sanotun peruuttamattoman edunsaajamääräyksen antamalla edunsaajalle kirjallisen sitoumuksen edunsaajamääräyksen voimassa pitämisestä. Peruuttamattoman edunsaajamääräyksen vakuutuksenottaja voi muuttaa tai peruuttaa ainoastaan edunsaajan suostumuksella. Vastaavasti peruuttamattoman edunsaajamääräyksen saaneen suostumus tarvitaan vakuutuksen panttaamiseen tai luovuttamiseen.

4 Vakuutustuotteiden vertailua

4.1 Säästöhenkivakuutusten tuotevalikoima

Valintaoppaassa on mukana seuraavien vakuutusyhtiöiden tuotteet:

1. Henkivakuutusosakeyhtiö Duo (Duo)
2. Vakuutusosakeyhtiö Henki-Fennia (Henki-Fennia)
3. Nordea Henkivakuutus Suomi Oy (Nordea Henkivakuutus)
4. OP-Henkivakuutus Oy (OP-Henkivakuutus)
5. Vakuutusosakeyhtiö Henki-Sampo, (Henki-Sampo)
6. SHB Liv Forsikringsaktieselskab, Suomen sivuliike, kotipaikka Tanska (Handelsbanken Henkivakuutus)
7. Skandia Life Assurance Company Limited, Suomen sivuliike, kotipaikka Englanti (Skandia Life)
8. Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö Tapiola (Henki-Tapiola)
9. Henkivakuutusosakeyhtiö Veritas (Veritas Henkivakuutus)

Vakuutusyhtiöt tarjoavat seuraavia 18:aa erilaista säästö- ja sijoitusvakuutus-tuotetta:

Vakuutusyhtiö	Vakuutustuote	Tuotto
Duo	Säästövakuutus	S + K
Henki-Fennia	Fennia-Säästö	K
	Fennia-Rahastosäästö	S
Nordea Henkivakuutus	Selekta-sijoitus säästöhenkivakuutus	S + K
OP-Henkivakuutus	OP-Säästövakuutus	S + K
	OP-Sijoitusvakuutus	S
Henki-Sampo	Sampo Sijoitusvakuutus	S + K
Handelsbanken Henkivakuutus	Sijoitusvakuutus	S
	Sijoitussalkkuvakuutus VIP	S
	Sijoitussalkkuvakuutus Active Life	S
Skandia Life	Säästövakuutus	S
	Sijoitusvakuutus	S
Henki-Tapiola	Korko-Omavara	K
	Rahasto-Omavara	S
	Varainhoitovakuutus	S
Veritas Henkivakuutus	Avec-säästö- ja sijoitusvakuutus	S + K
	Aktia Säästövakuutus	S
	Pop Säästövakuutus	S

K = korkosidonnainen vakuutus, S = sijoitussidonnainen vakuutus

4.2 Säästö- ja sijoitusvakuutus sopimus

4.2.1 Sopimuksen tekeminen

Vakuutus sopimuksen – kuten muunkin sopimuksen – tekeminen on tulevan sopimussuhteen kannalta tärkeä hetki, sillä allekirjoitettavalla sopimuksella määritetään ne oikeudet ja velvollisuudet, jotka sopimuksen osapuoliin kohdistuvat. Sopimuksentekotilanteessa sekä vakuutuksen myyjään että vakuutuksenottajaan kohdistuu erityisesti vastavuoroiseen tiedonantoon liittyviä vaatimuksia, joiden mahdollisista laiminlyönneistä johtuvat seuraamukset saattavat ajankohtaistua myöhemmin sopimuksen voimassaoloaikana.

Vakuutusyhtiöllä on laissa säädetty velvollisuus antaa vakuutuksenottajalle tarpeelliset tiedot tämän vakuutustarpeen arvioimiseksi ja vakuutuksen valitsemiseksi. Vakuutusyhtiön tulee tietoja antaessaan kiinnittää vakuutuksenottajan huomiota vakuutusturvan olennaisiin rajoituksiin. Esimerkiksi sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyvä, sijoituspääoman menettämistä koskeva riski on Vakuutuslautakunnan ratkaisukäytännössä katsottu olevan sellainen vakuutusturvan olennainen rajoitus, että sitä koskevasta mahdollisuudesta on aina kerrottava selkeästi vakuutuksenottajalle.

Tutustu huolella tuoteselosteeseen ja yhtiön antamaan muuhun aineistoon.

Vakuutusyhtiö täyttää vakuutusopimuslain mukaisen tiedonantovelvollisuutensa paitsi antamallaan suullisella informaatiolla, myös antamalla vakuutuksenottajalle vakuutusta koskevat vakuutusehdot, tuoteselosteen ja hinnaston. Vakuutuksenottajan vastuulla on kyseiseen sopimusaineistoon tutustuminen. Vakuutuksenottaja ei useinkaan voi tehokkaasti vedota sopimuksen sisältöä koskevaan tietämättömyyteensä, jos hän on vastaanottanut edellä mainitut, vakuutusopimuslain tiedonantovelvollisuuden kannalta riittävän informatiiviset asiakirjat. Tämän vuoksi vakuutuksenottajan on hyvä perehtyä vakuutustuotteen ominaisuuksiin esimerkiksi tutkimalla vakuutusehtoja ja tuoteselostetta rauhassa kotona ennen vakuutusopimuksen allekirjoittamista. Jos vakuutusehdoissa on sellaisia kohtia, joiden merkitystä vakuutuksenottaja ei ymmärrä, hänen on hyvä erikseen pyytää vakuutuksen myyjää selventämään kyseisten ehtokohtien sisältöä ja merkitystä vakuutusopimuksessaan.

Vakuutuksenottajaan kohdistuu edellä mainitun selonottovelvollisuuden lisäksi myös tiedonantoon liittyviä velvollisuuksia. Vakuutusyhtiö saattaa esimerkiksi pyytää vakuutuksenottajalta selvitystä tämän terveydentilasta. Yleensä terveys selvityksen antamista edellytetään vakuutussäästön ylittävän kuolemanvaraturvan myöntämiseen. Tällöin vakuutuksenottajan on varmistuttava siitä, että hän antaa vakuutusopimuslain edellyttämät oikeat ja täydelliset tiedot vakuutusyhtiön esittämiin kysymyksiin.

Vakuutuksesta annettavien tietojen lisäksi vakuutusyhtiö tai tämän asiamies saattaa vakuutusta markkinoidessaan antaa sinänsä hyväksyttäviä, kaupalliseen kehumiseen liittyviä näkemyksiään vakuutustuotteen edullisuudesta. Erityisesti sijoitussidonnaisten vakuutusten tuotto-ominaisuudet saattavat korostua. Hyvä vakuutustapaa noudattavassa markkinoinnissa ei sinänsä ole moitittavaa, ja vakuutuksenottajan osaksi jää mainoslauseiden kriittinen arviointi. Erityisesti poikkeuksellisen suuriin tuottolupauksiin vakuutuksenottajan on syytä suhtautua varauksellisesti. Vakuutuksenottajan on valintojaan tehdessään syytä pitää mielessä sijoitustoiminnan peukalosääntö: korkea tuotto-odotus tarkoittaa korkeampaa riskiä. Nopea ja riskitön rikastumismahdollisuus liittyy lähinnä arpa-jaistomintaan.

Vakuutusyhtiön ja tämän asiamiehen lisäksi vakuutusta voi markkinoida vakuutusvälittäjä eli vakuutusmeklari. Keskeinen ero vakuutusasiamiehen ja vakuutusmeklarin välillä on se, että vakuutusasiamies toimii vakuutusyhtiön toimeksiannosta suhteessa vakuutuksenottajaan, kun taas vakuutusmeklari toimii

vakuutuksenottajan toimeksiannosta suhteessa vakuutusyhtiöön. Kumpikin toimeksisaaja vastaa toimeksiantajalleen toimeksiannon huolellisesta hoitamisesta. Toisin sanoen vakuutusmeklari on vakuutusyhtiöstä riippumaton elinkeinonharjoittaja, joka vastaa suhteessa vakuutuksenottajaan itsenäisesti toimeksiantonsa asianmukaisesta hoitamisesta. Vakuutusmeklarilla on vastaavanlainen tiedonantovelvollisuus vakuutustuotteen sisällöstä kuin vakuutuksenantajalla ja sen asiamiehellä. Tiedot vakuutusasiamiehistä ja vakuutusmeklareista löytyvät Vakuutusvalvontaviraston ylläpitämästä rekisteristä (www.vakuutusvalvonta.fi).

4.2.2 Sopimuksen voimassaolo ja vakuutusehtojen muuttaminen

Säästöhenkivakuutus on tarkoitettu pitkäaikaista säästämistä varten, minkä vuoksi sopimuksen voimassaolon vähimmäispituus on saatettu ottaa osaksi sopimusehtoja. Vakuutuksenottajalla on sinänsä oikeus nostaa varojansa haluamaan ajankohtana säästöaikana, mutta ennen sopimusehtojen mukaista määräaikaa tehtävistä varojen nostoista saatetaan periä tuntuja kuluja. Säästön nostamista ennen määräpäivää kutsutaan *takaisinostoksi*. Joissakin vakuutustuotteissa on saatettu osittaisen takaisinoston mahdollisuutta rajoittaa esimerkiksi yksittäisen takaisinostokerän määrän osalta tai siten, että osittainen takaisinosto ei ole mahdollista, jos säästöjen määrä alittaa vakuutusehdoissa määritetyn määrän. Jälkimmäisessä tilanteessa takaisinosto on mahdollinen vain siten, että kaikki säästöt nostetaan vakuutuksesta.

Vakuutusyhtiö ja -tuote	Vakuutuksen myöntäminen ja/tai päättymisen	Vähimmäissäästöaika
Duo		
<i>Säästövakuutus</i>	Vakuutettu enint. 90-vuotias. Asiakkaan ja vakuutetun asuttava vakituisesti Suomessa tai oltava Suomen kansalaisia	3 v.
Henki-Fennia		
<i>Fennia-Säästö</i>	Vakuutettu saa olla vakuutuksen alkaessa enintään 90-vuotias. Vakuutus päättyy viimeistään vakuutetun täyttäessä 100 vuotta.	3 v.
<i>Fennia-Rahastosäästö</i>	Vakuutettu saa olla vakuutuksen alkaessa enintään 90-vuotias. Vakuutus päättyy viimeistään vakuutetun täyttäessä 100 vuotta.	3 v.
Nordea Henkivakuutus		
<i>Selekta-sijoitus säästöhenkivakuutus</i>	Henkivakuutusturva päättyy viimeistään vakuutetun täyttäessä 100 vuotta. Tällöin myös vakuutus päättyy.	3 v.
OP-Henkivakuutus		
<i>OP-Säästövakuutus</i>	Vakuutuksenottajan (=vakuutetun) on asuttava vakituisesti Suomessa tai oltava Suomen kansalainen. Sopimus tultava voimaan viimeistään 90 vuoden iässä.	3 v.
<i>OP-Sijoitusvakuutus</i>	Vakuutuksenottajan (=vakuutetun) on asuttava vakituisesti Suomessa tai oltava Suomen kansalainen. Sopimus tultava voimaan viimeistään 90 vuoden iässä.	3 v.
Henki-Sampo		
<i>Sampo Sijoitusvakuutus</i>	Vakuutuksenottohetkellä vakuutettu voi olla korkeintaan 87-vuotias ja vakuutus päättyy viimeistään vakuutetun täytettyä 99 vuotta.	3 v.
Handelsbanken Henkivakuutus		
<i>Sijoitusvakuutus</i>	Vakuutetun on oltava alle 100-v. vakuutusta otettaessa. Vakuutettu ei saa olla 120-v. vakuutuksen erääntyessä.	3 v.
<i>Sijoitussalkkuvakuutus VIP</i>	Varainhoidollinen vakuutus, jossa Handelsbanken Henkivakuutusyhtiön vahvistama vähimmäismaksu. Vakuutettu ei saa olla 120-vuotias vakuutuksen erääntyessä.	3 v.
<i>Sijoitussalkkuvakuutus Active Life</i>	Varainhoidollinen vakuutus, jossa Handelsbanken Henkivakuutusyhtiön vahvistama vähimmäismaksu. Vakuutettu ei saa olla 120-vuotias vakuutuksen erääntyessä.	
Skandia Life		
<i>Säästövakuutus</i>	Vakuutetun ikä saa olla enintään 85 vuotta vakuutuksen alkaessa ja enintään 90 vakuutuksen päättyessä. Vakuutuksenottajan tulee olla vakuutettu ja hän voi olla vain Suomessa pysyvästi asuva luonnollinen henkilö.	5 v.
<i>Sijoitusvakuutus</i>	Vakuutetun ikä saa olla enintään 85 vuotta vakuutuksen alkaessa. Vakuutuksenottajan tulee olla vakuutettu, ja hän voi olla vain Suomessa pysyvästi asuva luonnollinen henkilö.	Elinikäinen

Vakuutusyhtiö ja -tuote	Vakuutuksen myöntäminen ja/tai päättyminen	Vähimmäissäätöaika
Henki-Tapiola		
<i>Korko-Omavara</i>	Vakuutettu saa olla 95 %:n kuolemanvaraturvan osalta vakuutuksen alkaessa enintään 95-vuotias ja päättyessä enintään 105-vuotias. Kun kuolemanvaraturva on 105 % vakuutettu saa olla vakuutuksen alkaessa enintään 85-vuotias ja päättyessä enintään 90-vuotias.	5 v.
<i>Rahasto-Omavara</i>	Vakuutettu voi olla vakuutuksen alkaessa korkeintaan 87-vuotias ja päättyessä 90-v.	3 v.
<i>Varainhoitovakuutus</i>	Vakuutettu saa olla 95 %:n kuolemanvaraturvan osalta vakuutuksen alkaessa enintään 95-vuotias ja päättyessä enintään 100-vuotias. Kun kuolemanvaraturva on 105 % vakuutettu saa olla vakuutuksen alkaessa enintään 85-vuotias ja päättyessä enintään 90-vuotias.	5 v.
Veritas Henkivakuutus		
<i>Avec-säästö- ja sijoitusvakuutus</i>	Vakuutus sopimus allekirjoitettava ja ensimmäinen maksu maksettava viimeistään sinä päivänä, kun vakuutettu täyttää 87 vuotta. Päättyy aina viimeistään, kun vakuutettu täyttää 90 vuotta.	3 v.
<i>Aktia Säästövakuutus</i>	-	Säästöajan mukainen
<i>Pop Säästövakuutus</i>	-	-

Vakuutussäästön takaisinostoedellytyksiä on vertailtu kappaleessa 4.3 ja siihen liittyviä kuluja on käsitelty kappaleessa 4.5.3. Vakuutetun terveydentilan selvittäminen saattaa olla joissakin vakuutuksissa tarpeen kuolemanvaraturvan myöntämiseksi.

Vakuutus sopimuslaissa säädetään ne perusteet, joiden mukaisesti vakuutusyhtiö on oikeutettu muuttamaan vakuutus sopimuksen ehtoja tai vakuutusmaksuja. Vakuutusyhtiö voi tehdä muutoksia, kun siihen on erityinen syy yleisen vahinkokehityksen tai korkotason muutoksen vuoksi. Edellytyksenä on kuitenkin, että vakuutus sopimuksen sisältö ei olennaisesti muutu alkuperäiseen sopimukseen verrattuna. Lisäksi vakuutusyhtiö voi tehdä ehtoihin vähäisiä muutoksia, joilla ei ole vaikutusta vakuutus sopimuksen keskeiseen sisältöön. Usein vastaavat edellytykset on kirjattuna myös vakuutusehtoihin.

4.2.3 Sopimuksen hallinnointi verkkopankissa

Vakuutuksenottajalla voi vakuutus tuotteesta riippuen olla mahdollisuus hallinnoida vakuutustaan verkkopankissa. Tämän mahdollistavat Nordea Henkivakuutus, OP-Henkivakuutus, Henki-Fennia, Henki-Sampo, Tapiola, Skandia Life. Henki-Duon asiakkaat voivat toistaiseksi vain seurata vakuutuksen tietoja verkkopankissa.

Nordea Henkivakuutus ja Henki-Sampo ovat liittäneet verkkopankkihallinnointiin taloudellisia etuja. Nordea Henkivakuutuksen asiakas voi muuttaa verkkopankissa maksutta sijoitus- ja vakuutussäästösuunnitelmiaan. Henki-Sammon asiakas voi tehdä sijoitussuunnitelman muutoksia sekä säästöjen siirtoja ilman maksua rajoituksetta.

4.2.4 Sopimuksen päätyminen

Vakuutus sopimus päättyy, kun:

1. sovittu vakuutusaika päättyy tai vakuutettu saavuttaa vakuutusehdoissa määritetyn iän
2. vakuutettu kuolee
3. koko vakuutussäästö takaisinostetaan eli vakuutus irtisanotaan kesken sopimuskauden tai
4. vakuutuksenottaja *peruuttaa* vakuutus sopimuksen kuukauden määräajassa

1. Sopimuksen päättyessä vakuutussäästöt maksetaan sopimuksessa määritellylle edunsaajalle.

2. Vakuutetun menehtyessä sopimusaikana säästövakuutuksen vakuutuksellinen riski toteutuu siten, että korvauksen maksamisen edellytyksenä oleva vakuutus tapahtuma ei toteudu (vakuutetun eläminen vakuutuksen päättyessä), ja vakuutussäästöt jäävät vakuutusyhtiöön. Vakuutukseen liitetyn kuolemavaraturvan mukainen korvaussumma maksetaan henkivakuutuksessa määritellylle edunsaajalle.

Vakuutusyhtiöt saattavat pyrkiä siihen, että vakuutuksenottaja itse on myös vakuutuksen vakuutettu. Jos vakuutettu on kuitenkin eri henkilö kuin vakuutuksenottaja ja jos vakuutuksenottaja menehtyy ennen vakuutuksen päättymistä, tämän oikeudet siirtyvät määrätyle edunsaajalle vakuutus sopimus lain mukaisesti. Henki-Tapiolan, Skandia Lifen ja OP-Henkivakuutuksen vakuutuksissa vakuutuksenottajan tulee olla vakuutuksen vakuutettu. Henki-Fennian, Henki-Sammon, DUOn ja Veritas Henkivakuutuksen vakuutuksissa vakuutus sopimus siirtyy edunsaajalle vakuutus sopimus lain mukaisesti. Nordea Henkivakuutuksen vakuutus sopimus päättyy vakuutuksenottajan menehtyessä.

3. Vakuutus sopimus on tarkoitettu olevan voimassa sovitun määräajan, ja vakuutusehdoissa on saatettu määritellä vakuutus sopimuksen voimassaolon vähimmäisaika, esimerkiksi kolme tai viisi vuotta. Vakuutuksenottajalla on sinänsä oikeus nostaa (*takaisinosto*) varat ennen kyseisen ajan loppuun kulumista, mutta ennen aikaiseen takaisinostoon saattaa liittyä takaisinostokuluja.

4. Vakuutus sopimus lain mukaan vakuutuksenottajalla on oikeus peruuttaa säästöhenkivakuutus ilmoittamalla siitä vakuutusyhtiölle kirjallisesti 30 päivän kuluessa siitä päivästä, jona vakuutuksenottaja on saanut tiedon vakuutus hake muksen tai tarjouksen hyväksymisestä. Jos vakuutuksen säästöosuus riippuu valitun sijoituskohteen arvonkehityksestä, vakuutusyhtiö vähentää palautettavista maksuista sijoituskohteen arvon alennusta vastaavan määrän.

4.3 Säästöjen nostaminen säästöaikana eli takaisinosto

Vakuutuksenottajalla on mahdollisuus saada vakuutussäästöjään käyttöönsä vakuutuskauden aikana. Varojen nostamista ennen vakuutusajan päättymistä kutsutaan takaisinostoksi, ja se tapahtuu siten, että vakuutuksenottaja myy vakuutuksen joko osittain tai kokonaan takaisin vakuutusyhtiölle. Tällöin vakuutusyhtiö maksaa vakuutuksen takaisinostoarvon noston määrän osoittamassa suhteessa. Takaisinostoarvo ei useinkaan ole määrältään sama kuin vakuutussäästö, koska takaisinostettavasta säästöstä vähennetään vakuutus sopimuksen mukaisia kulueriä.

Takaisinostosta säästöajan ensimmäisinä vuosina saatetaan periä tun- tuvia kuluja

Takaisinostosta perittävät kulut voivat olla siinä määrin tuntuvia, että vakuutuksenottajan voi olla taloudellisesti järkevää nostaa varat vasta sopimuksessa määritetyn vähimmäisajan jälkeen. Tällaisen aikajakson pituus voi sopimuksesta riippuen olla esimerkiksi kolme tai viisi vuotta. Kyseisellä sopimusehdolla vakuutusyhtiö pyrkii sitouttamaan vakuutuksenottajien säästöt pitkäaikaisesti käyttöönsä.

Takaisinoston johdosta vakuutuksen kuolemanvaraturva saattaa alentua. Eri vakuutustuotteiden kulurakennetta on käsitelty tarkemmin kappaleessa 4.5.3.

Joissakin vakuutustuotteissa takaisinostoarvoa rajoittaa ajallisesti vakuutusehdoissa oleva määräys siitä, että ennen vakuutuksen erääntymispäivää takaisinostoarvona maksetaan enintään kuolemanvaraturvaa vastaava takaisinostomäärä. Jos esimerkiksi kuolemanvaraturvan eli henkivakuutuksen perusteella edunsaajalle suoritetaan 95 prosentin osuus vakuutussäästöstä, vakuutuksenottaja saa enintään vain tämän osuuden säästöstään ennen vakuutuksen erääntymispäivää. Loppuosa maksetaan säästöajan päättyessä – jos vakuutettu on elossa tuona ajankohtana. Ilman kyseistä rajoitusta vakuutuksenottajalla olisi mahdollisuus karttaa vakuutussäästämiseen liittyvää riskiä irtisanomalla vakuutus, kun vakuutustapahtuman sattuminen eli vakuutetun eläminen sopimuksen erääntymishetkellä alkaa vaikuttaa epätodennäköiseltä. Kyseisellä vakuutusehtojen määräyksellä päädytään vastaavaan lopputulokseen, mihin päädyttäisiin silloin, kun vakuutettu ei elä sopimuksen erääntymishetkellä.

Alla olevaan taulukkoon on koottu takaisinostoedellytyksiin liittyviä ehtoja. Tiedot on saatu vakuutusyhtiöistä.

Vakuutusyhtiö ja -tuote	Takaisinostoa koskevia ehtomääräyksiä
Duo	
• <i>Säästövakuutus</i>	Takaisinosto mahdollinen milloin vain. Kolmena ensimmäisenä vuotena peritään nostopalkkio sekä vakuutukselle maksettujen lisäkorkojen määrä.
Henki-Fennia	
• <i>Fennia-Säästö</i>	Milloin vain, osittaisessa nostossa säästöön jäävä vähintään laskuperusteiden mukaista pienintä vakuutusmaksua vastaava määrä. Viiden ensimmäisen vuoden aikana peritään takaisinostokulu.
• <i>Fennia-Rahastosäästö</i>	Milloin vain, osittaisessa nostossa säästöön jäävä vähintään laskuperusteiden mukaista pienintä vakuutusmaksua vastaava määrä. Takaisinostokulu peritään aina.
Nordea Henkivakuutus	
• <i>Selekta-sijoitus säästöhenkivakuutus</i>	Voidaan nostaa siltä osin kuin säästöt henkivakuutuksella turvattu. Kolmen ensimmäisen vuoden aikana peritään nostopalkkio, lunastuspalkkio ja toimenpidepalkkio. Säästöjen takaisinosto 3 ensimmäisen vuoden aikana johtaa ensimmäiselle sijoitusdunnaiselle vakuutusmaksulle suoritettavan bonuksen menettämiseen sekä korkosidonnaiselle vakuutukselle maksetun lisäkoron menettämiseen.

OP-Henkivakuutus	
• <i>OP-Säästövakuutus</i>	Kuolemanvaraturvan ollessa 95 %, vain tätä vastaava osuus voidaan takaisinostaa.
• <i>OP-Sijoitusvakuutus</i>	– ” –
Henki-Sampo	
• <i>Sampo Sijoitusvakuutus</i>	Säästöt voi nostaa koska tahansa kokonaan tai osittain. 3 ensimmäisen vuoden aikana peritään takaisinostopalkkio, mikäli säästöjä nostetaan tuona aikana.
Handelsbanken Henkivakuutus	
• <i>Sijoitusvakuutus</i>	Osittainen nosto toteutetaan ottamalla säästö pääomaa suhteellisesti yhtä paljon kustakin vakuutukseen liitetystä rahastosta.
• <i>Sijoitussalkkuvakuutus VIP ja Active Life</i>	– ” –
Skandia Life	
• <i>Säästövakuutus</i>	Osittaisen takaisinoston pienin kertamäärä on 1 000 €. Skandia Life voi kieltäytyä osittaisesta takaisinostosta, jos sen jälkeen vakuutuksen takaisinostoarvo olisi alle 750 €. Tällöin vakuutus voidaan takaisinostaa kokonaan. Takaisinosto on koko maksusitoumusajan maksullinen takaisinostokertoimen osoittaman määrän mukaisesti. Takaisinostokertoimen suuruus vaihtelee maksusitoumusajan pituuden ja takaisinostohetken mukaan.
• <i>Sijoitusvakuutus</i>	Kuten Säästövakuutuksessa, mutta takaisinostoarvoksi on jätävä vähintään 2 000 €. Takaisinostokulua voidaan periä viiden vuoden ajan kunkin vakuutusmaksun maksamisesta.
Henki-Tapiola	
• <i>Korko-Omavara</i>	Säästöön jätävä vähintään 1 000 €.
• <i>Rahasto-Omavara</i>	– ” –
• <i>Varainhoitovakuutus</i>	Noston minimimäärä 50 000 €
Veritas Henkivakuutus	
• <i>Avec-säästö- ja sijoitusvakuutus</i>	Säästöön jätävä vähintään 100 €, muutoin nostettava kokonaan. Enintään voidaan nostaa kuolintapaussummaa vastaava määrä, jos em. pienempi kuin 95 % vakuutus-säästöistä.
• <i>Aktia Säästövakuutus</i>	Säästöön jätävä vähintään 100 €, muutoin nostettava kokonaan.
• <i>Pop Säästövakuutus</i>	Säästöön jätävä vähintään 100 €, muutoin nostettava kokonaan.

4.4 Vakuutusmaksut

Säästöhenkivakuutuksen vakuutusmaksut ja niille kertynyt tuotto muodostavat vakuutuksen säästön. Yksittäinen vakuutusmaksu ei kuitenkaan edellä kerrotuin tavoin kerrytä säästöä koko määrällään, sillä vakuutusmaksusta veloitetaan vakuutusehdoissa määritettyjä kulueriä. Vakuutusmaksujen suorittamistapa ja yksittäisen maksun suuruus vaihtelee vakuutusehdoista riippuen.

Vakuutusmaksu voidaan sopia kertaluonteiseksi tai maksettavaksi toistuvina suorituksina säästöaikana. Joidenkin ehtojen mukaan toistuvien suoritusten tulee olla kiinteämääräisiä, kun taas toisissa vakuutus tuotteissa vakuutuksenottajalla on mahdollisuus tehdä toistuvat maksusuoritukset joustavasti erisuuruuksina erinä. Joustavien maksujen etuna on se, että vakuutuksenottaja voi tarvittaessa maksaa vakuutusmaksua aiottua pienemmissä tai suuremmissa erissä tai vakuutus tuotteesta riippuen jättää yksittäisen maksun kokonaan maksamatta. Vakuutuksenottajan on kuitenkin hyvä ottaa huomioon se, että maksusuunnitelman noudattamatta jättäminen saattaa johtaa säästön merkittävästikin heikompaan tuottoon, koska vakuutusyhtiö saattaa periä liikekulujaan ikään kuin maksusuunnitelmaa noudatettaisiin. Skandia Lifen Säästövakuutuksessa säännöllisten vakuutusmaksujen keskeyttäminen voi kuukausi yhtiön lähettämän maksumuistutuksen jälkeen johtaa vakuutuksen päättymiseen arvottamana, jos vähintään kolmetoista (13) kuukausimaksua tai 2 vuosimaksua on maksamatta.

Pääsääntöisesti säästövakuutuksen maksut on tarkoitettu maksettavaksi toistuvina pienempinä suorituksina, ja sijoitusvakuutuksen maksu yksittäisenä suurena ja kertaluontoisena sijoituksena. Usein sijoitusvakuutukseenkin on mahdollista tehdä toistuvia suorituksia, mutta yleensä sijoitusvakuutuksen aloitusmaksu on määrältään säästövakuutusmaksua selvästi suurempi, ja vastaavasti myös yksittäisen myöhemmän maksun määrän saatetaan edellyttää olevan merkittävästi säästövakuutuksen maksua suurempi.

Seuraavasta taulukosta ilmenee eri vakuutustuotteiden vakuutusmaksujen suoritustapa ja maksujen suuruuden määräytyminen. Tiedot on saatu vakuutusyhtiöistä.

Yhtiö	Vakuutustuote	Vakuutusmaksua koskevat vakuutusehdot				Lisätietoa
		Jatkuva- tai kertamaksuinen	Jatkuvamaksuinen (JM)	Kertamaksuinen (KM)	Maksut joustavia	
Duo	Säästövakuutus	•			•	Maksut joustavia
Henki-Fennia	Fennia-Säästö	•			•	JM väh. 50 €/kk
	Fennia-Rahastosäästö	•			•	JM väh. 50 €/kk
Nordea	Selekta-sijoitus	•			•	KM vähint. 2 000 € tai JM vähint. 50 €/kk:ssa
OP-Henki	OP-Säästövakuutus	•			•	JM:n yksittäinen erä vähintään 30 € ¹
	OP-Sijoitusvakuutus	•			•	Ensimm. vähint. 1 000 € muut vähint. 30 € ²
Sampo	Sampo Sijoitusvakuutus	•			•	KM väh. 2 000 €, JM väh. 50 €/kk tai 600 €/v.
Handelsbanken	Sijoitusvakuutus	•			•	Väh.erät:40€/kk,80€/3kk,160 €/6kk,320€/1v; KM 900€
	Sijoitussalkkuvakuutus VIP			•		Maksu väh. 17 000 €, lisämaksumahdollisuus
	Sijoitussalkkuvakuutus Active Life					maksu väh. 100.000 €, lisämaksumahdollisuus
Skandia Life	Säästövakuutus		•		•	Väh. 85 €/kk tai 850 €/v, lisämaksut väh. 1 000 €/kpl
	Sijoitusvakuutus			•		Aloitus väh. 5 000 €, lisämaksut väh. 1 000 €/kpl
Henki-Tapiola	Korko-Omavara	•			•	Maksut joustavia Tapiolan asettamissa rajoissa
	Rahasto-Omavara	•			•	Maksut joustavia Tapiolan asettamissa rajoissa
	Varainhoitovakuutus			•		KM väh. 500 000 €, lisämaksu väh.50 000 €/kpl
Veritas	Avec-säästövakuutus		•		•	Vähim.maksu 40 €, vuodessa enint. 100 000 €
	Avec-sijoitusvakuutus			•		Yksi, vähint. 1 000 € maksu
	Aktia Säästövakuutus/	•			•	Kerta tai jatkuvamaksuinen, vähim maksu 40 €.
	Pop Säästövakuutus	•			•	Kerta tai jatkuvamaksuinen, vähim maksu 40 €.

¹⁻² Sijoitussidonnaisen vakuutuksen maksusta on päädyttävä vähintään 10 % jokaiseen valittuun rahastoon.

³ Säännöllistä vakuutusmaksua voidaan korottaa tai alentaa ehdoissa määritellyllä tavalla. Alentaminen voi johtaa korotetun ylläpitokulun perimiseen

Vakuutustuotteesta riippuen vakuutusmaksun voi maksaa valinnaisesti suoraveloituksena tai pankkisiirtona tai pelkästään jommallakummalla tavalla.

Yhtiö	Vakuutustuote	Maksutapa				Lisätietoa
		Suoraveloitutus	Suoraveloitutus tai pankkisiirto	Pankkisiirto	Muu	
Duo	Säästövakuutus		•			
Henki-Fennia	Fennia-Säästö		•			
	Fennia-Rahastosäästö		•			
Nordea	Selekta-sijoitus		•			Maksutapa vakuutuksenottajan päätettävissä
OP-Henki	OP-Säästövakuutus		•			Maksutapa vakuutuksenottajan päätettävissä
	OP-Sijoitusvakuutus		•			Maksutapa vakuutuksenottajan päätettävissä
Sampo	Sampo Sijoitusvakuutus		•			Jatkuvamaksuisessa vakuutuksenottajan päätettävissä
Handelsbanken	Rahastosäästövakuutus		•			
	Rahastos.vakuutus VIP		•			
Skandia Life	Säästövakuutus		•			1. maksu ja vuotuiset maksut suoraveloituksena tai pankkisiirtoveloituksena, muut kuukausittaiset maksut suoraveloituksena
	Sijoitusvakuutus			•		
Henki-Tapiola	Korko-Omavara		•			
	Rahasto-Omavara		•			
	Varainhoitovakuutus			•		
Veritas	Avec-säästövakuutus		•			
	Avec-sijoitusvakuutus	•				
	Aktia Säästövakuutus				•	
	Pop Säästövakuutus				•	

4.5 Kulut

Ennen sijoitussidonnaisten säästöhenkivakuutusten aikaa säästöhenkivakuutuksen tuoton määritti korko, jonka vakuutusyhtiö maksoi sopimuksen mukaisesti vakuutuksenottajan säästölle. Vakuutusyhtiöt kilpailivat keskenään maksamillaan koroilla ja perimillään kuluilla, ja nämä kaksi tekijää määrittivät vakuutussäästölle maksettavan tuoton. Tällainen tilanne vallitsee yhä korkosidonnaisissa vakuutuksissa, joita tosin tänä päivänä myydään vähemmän kuin sijoitussidonnaisia vakuutuksia.

Kuluvalla vuosituhannella yleistyneissä sijoitussidonnaisissa vakuutuksissa, joissa säästöpääoman negatiivinen tai positiivinen kehitys määräytyy vakuutuksenottajan valitsemien sijoitusrahasto-osuuksien arvon kehityksen mukaisesti, vakuutusyhtiö ei voi luvata vakuutussäästölle maksettavaa tuottoa, vaan se voi ainoastaan esittää oletuksia säästön mahdollisesta kehittymisestä. Tämän vuoksi sijoitussidonnaisessa vakuutuksessa vakuutusyhtiön kilpailuvaltti on vakuutuksesta perittävät kulut. Vakuutusyhtiöt perivät vakuutuksen ylläpidosta aiheutuvien kustannusten kattamiseksi liikekuluiksi ja hoitopalkkioiksi nimeämiään palkkioita sekä toimenpidepalkkioita.

4.5.1 Liikekulut ja hoitopalkkiot

Liikekuluilla ja hoitopalkkioilla vakuutusyhtiöt kattavat vakuutusten ylläpitämisestä aiheutuvia kuluja. Vakuutusyhtiöt perivät niitä usein prosentuaalisin osuuksin joko yksittäisestä vakuutusmaksusta tai kertyneestä vakuutussäästöstä vakuutusehdoissa määritellyllä tavalla. Vakuutuksenottajan on syytä olla tarkkana, kummasta erästä kulu määritetään. Kulut peritään yleensä siitä riippumatta, kehittykö säästölle tuottoa vai ei.

Vakuutusyhtiön liikekulujen ja hoitopalkkioiden lisäksi rahastot perivät erikseen palkkioita niille aiheutuneiden kulujen kattamiseksi. Rahastojen perimät palkkiot ovat rahastokohtaisia, ja ne eivät aina sisälly vakuutusyhtiön ilmoittamiin kuluihin.

Seuraavalla sivulla olevasta taulukosta ilmenevät eri vakuutusten kuluperusteet. Muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta vakuutusyhtiöt perivät taulukossa nimetyt liikekulut vakuutusmaksusta ja hoitopalkkiot vakuutussäästöstä. Tiedot on saatu vakuutusyhtiöistä.

Vakuutusyhtiö ja -tuote	Liikekulut	Hoitopalkkio
Duo		
<i>Säästövakuutus</i>	Vakuutusmaksusta maksupalkkio 2,2 % 70 000 € asti, ylittäväästä säästön osasta 1,0 % 200 000 € asti, jonka ylittäväästä ei veloitusta	0,5 % vuodessa vakuutussäästöstä 70 000 € asti ja tämän ylittäväästä säästön osasta 0,3 %.
Henki-Fennia		
<i>Fennia-Säästö</i>	Vakuutusmaksusta maksupalkkiona 2,5 % maksusta 70 000 € asti. Tämän ylittäväästä osasta peritään 10 % vakuutusmaksusta 300 000 € asti, jonka jälkeen ei maksupalkkiota.	Hoitopalkkiona 0,5 % vuodessa vakuutussäästöistä. Veloitetaan kuukausittain kk:n lopussa.
<i>Fennia-Rahastosäästö</i>	Vakuutusmaksusta maksupalkkiona 2,5 % maksusta 70 000 € asti. Tämän ylittäväästä osasta peritään 10 % maksusta 300 000 € asti, jonka jälkeen ei maksupalkkiota.	Hoitopalkkiona 0,5 % vuodessa vakuutussäästöistä. Veloitetaan kuukausittain kk:n lopussa. Fennica B- ja C-salkuissa liikekulun lisäksi vuotuinen 0,5 %:n, D-salkussa 1,0 %:n varainhoitopalkkio.
Nordea Henkivakuutus		
<i>Selekta-sijoitus säästöhenkivakuutus</i>	Vakuutusmaksusta kuormituspalkkio 2 % 100 000 € vakuutusmaksujen määrään asti.	Säästöistä vuotuinen 0,65 % hoitopalkkio 100 000 € säästöjen määrään asti, tämän ylittäväästä osasta 0,1 %. Palkkion määrä on vähintään 4 € kk:ssa, ja yhtiöllä oikeus nostaa palkkio enintään yhteen prosenttiin (1 %).
OP-Henkivakuutus		
<i>OP-Säästövakuutus</i>	Vakuutusmaksusta 5,0 % kulu, peritään enintään 3 000 €.	Vakuutussäästöstä 0,4 % vuodessa, kunnes peritty 3 000 €. Tämän jälkeen 0,2 % vuodessa.
<i>OP-Sijoitusvakuutus</i>	Vakuutusmaksusta 2,0 % kulu, peritään enintään 3 000 €.	Vakuutussäästöstä 0,4 % vuodessa, kunnes peritty 3 000 €.
Henki-Sampo		
<i>Sampo Sijoitusvakuutus</i>	Vakuutusmaksusta 2,0 %, 70 000 € ylittävältä osalta 0,5 %	Säästöistä 0,8 % vuodessa 70 000 €:n säästöihin asti, tämän ylittäväästä osasta 0,3 %.
Handelsbanken Henkivakuutus		
<i>Sijoitusvakuutus</i>	Vakuutusmaksusta, palkkio määräytyy vakuutuksen ensimmäisen maksun mukaan: 84 999 € saakka 2 %, 85 000–169 999 € 1 %, 170 000–349 999 € 0,5 % ja 350 000 € ja suurempi 0,1 % maksusta.	Säästöistä, 0,75 % vuodessa ja kiinteä maksu 20 €/vuosi
<i>Sijoitussalkkuvakuutus VIP</i>	Vakuutusmaksusta, palkkio määräytyy vakuutuksen ensimmäisen maksun mukaan: 17 000–84 999 € 2,5 %, 85 000–169 999 € 1,5 %, 170 000–349 999 € 1,0 % ja 350 000 € ja suurempi 0,5 % maksusta.	Hoitokulut säästöistä, 0,75 % vuodessa ja kiinteä maksu 20 €/vuosi. Lisäksi varainhoitopalkkio sopimuksen mukaan.
<i>Sijoitussalkkuvakuutus Active Life</i>	Vakuutusmaksupalkkio 0,5%	Hoitokulu 0,5%, lisäksi varainhoitopalkkio sopimuksen mukaan
Skandia Life		
<i>Säästövakuutus</i>	Rahasto-osuuksia vakuutukseen liitettäessä alkukuluna 7 % enintään 1 %:n pyörytyksellä (rahasto-osuuden osto- ja myyntihinnan välinen ero). Vuotuinen hallinnointikulu 1 % rahaston arvosta.	Ylläpitokulu 5 €/kk säästöistä, korotettu 7,50 €/kk. Korotukseen johtaa se, että säännöllisiä maksuja ei ole maksettu vakuutusvuonna vähintään 50 % sopimuksen mukaisista säännöllisistä maksuista. Korotus koskee seuraavaa vakuutusvuotta. Korotettua kulu ei veloiteta maksusitoumusajan päätyttyä.
<i>Sijoitusvakuutus</i>	Vuotuinen perustamiskulu 1,6 % jokaisen vakuutusmaksun osalta <i>rahasto-osuuksien arvosta</i> . Peritään kuukausittain 5:ltä ensimmäiseltä vuodelta kyseisen maksun maksamisesta lukien. Vuotuinen hallinnointikulu 1 % rahaston arvosta.	Ylläpitokulu 3,50 €/kk säästöistä, jos säästöt alle 15 000 €.
Henki-Tapiola		
<i>Korko-Omavara</i>	Vakuutusmaksusta 5 % hoitomaksuna	Hoitomaksuna 50 € 1. vuotena ja seuraavina 0,3 % säästöstä.
<i>Rahasto-Omavara</i>	Vakuutusmaksusta 3,5 % hoitomaksuna	Hoitomaksuna 50 € 1. vuotena ja lisäksi vuosittain 0,3 % säästöstä kuitenkin enintään 150 € vuodessa
<i>Varainhoitovakuutus</i>		Säästöstä hoitomaksu 0,5 %/vuosi 5 ensimmäisen vuoden ajan, minkä jälkeen 0,3 % /vuosi. Vähintään hoitomaksu kuitenkin 0,3 tai 0,5 % säästönnoistoilla vähennetyistä vakuutusmaksusta.
Veritas Henkivakuutus		
<i>Avec-säästövakuutus</i>	Vakuutusmaksusta myynti- ja perustamiskulut, korkotuottoisesta 5 % ja sijoitussidonnaisesta 2,5 % vakuutusmaksusta. Maksujen ylittäessä 100 000 € kulut puolittuvat 2,5 ja 1,25 %:iin. Kuluja ei peritä, vakuutusmaksun siitä osasta, joka yhdessä aikaisemmin maksettujen vakuutusmaksujen kanssa ylittää 150 000 €	Vakuutussäästöstä hoitokulut, korkotuottoisesta 0,2 % ja sijoitussidonnaisesta 1 %.
<i>Avec-sijoitusvakuutus</i>	– ” –	Vakuutussäästöstä hoitokulut, korkotuottoisesta 0,2 % ja sijoitussidonnaisesta 1 %.
<i>Aktia Säästövakuutus</i>	Vakuutusmaksusta 1 % sijoituskulu	Vuotuinen hallinnointikulu 18 € + 0,85 % säästöstä
<i>Pop Säästövakuutus</i>	Vakuutusmaksusta 1 % sijoituskulu	Vuotuinen hallinnointikulu 18 € + 0,85 % säästöstä

4.5.2 Toimenpidepalkkiot

Toimenpidepalkkioilla vakuutusyhtiöt kattavat yksittäisten toimenpiteiden aiheuttamat kustannukset. Myös rahastojen vaihtamisesta peritään maksu. Osan toimenpiteistä ja rahastojen vaihdoista vakuutusyhtiöt tarjoavat kuitenkin maksuttomina.

Vakuutusyhtiö ja -tuote	Toimenpidepalkkiot	Maksutta
Duo		
<i>Säästövuakuutus</i>	● 7. ja sen jälkeisestä rahaston vaihdosta 50 €/kpl ● 7. ja sen jälkeisestä sijoitussuunnitelman muutoksesta 10 €/kpl ● edunsaajamääräyksen muuttaminen 50 € ● vakuutuksen panttaus 50 € ● muut selvitystyöt 50 € kultakin alkavalta tunnilta ● erillinen selvitys vakuutusturvasta tai muu vastaava toimenpide 10 € ● takaisinosto 30 €	● 6 rahaston vaihtoa
Henki-Fennia		
<i>Fennia-Säästö</i>	● 3. ja sen jälkeiset tiliotteet 20 €/kpl ● Vakuutusarvotodistus 20 € ● Todistus verotusta varten 20 € ● Takaisinosto 20 €	● Vuosittain 2 vakuutusotetta
<i>Fennia-Rahastosäästö</i>	● 3. ja sen jälkeiset tiliotteet 20 €/kpl ● 5. ja sen jälkeinen rahastonvaihto 50 €/kpl ● Vakuutusarvotodistus 20 € ● Todistus verotusta varten 20 € ● Takaisinosto 20 €	● Vuosittain 2 vakuutusotetta ● 4 rahaston vaihtoa kalenterivuodessa
Nordea Henkivakuutus		
<i>Selekta-sijoitus säästöhenkivakuutus</i>	● Lisätiliote 10 € ● Takaisinosto 50 € ● Panttausvahvistus 50 €	● Konttorissa 6 rahaston vaihtoa, verkkopankissa rajattomasti.
OP-Henkivakuutus		
<i>OP-Säästövuakuutus</i>	● viidennestä rahastonvaihdosta alkaen 50 €/vaihto ● selvitystyö 100 €/h, vähintään 50 € ● kopiointikulut asiakkaalle jo toimitetusta materiaalista 2 €/sivu, vähintään 20 € ● muu lääketieteellinen selvitys: todellinen kulu, aina vähintään 20 €	● vuodessa 4 rahastonvaihtoa ● lääketieteellinen selvitys OP:n aloitteesta ● säästöjen siirto rahastosta toiseen aina maksuttomia ● maksusuunnitelman vaihto aina maksuton
<i>OP-Sijoitusvuakuutus</i>	● selvitystyö 100 €/h, vähintään 50 € ● kopiointikulut asiakkaalle jo toimitetusta materiaalista 2 €/sivu, vähintään 20 € ● muu lääketieteellinen selvitys: todellinen kulu, aina vähintään 20 €	
Henki-Sampo		
<i>Sampo Sijoitusvuakuutus</i>	● 13. ja sen jälkeinen sijoitussuunnitelman vaihto ja säästöjen siirto 50 €/kpl (verkkopankissa hoidettuna toistaiseksi ei kuluja ollenkaan) ● henkivakuutuksen kattavuuden muutos 50 € ● vakuutuksen panttaus 50 € ● vakuutuskirja ja todistukset vakuutuksenottajan pyynnöstä 50 €/kpl ● selvitystyö 50 €/h, vähintään 50 €	● maksusuunnitelman vaihto ja säästöjen siirto rahastosta toiseen veloituksetta 12 kertaa kalenterivuodessa.
Handelsbanken Henkivakuutus		
<i>Sijoitussäästövuakuutus</i>	● ei erillisiä toimenpidepalkkioita	● Rahastovaihdot rajoituksetta ilman palkkiota ● -"
<i>Sijoitussalkkuvakuutus VIP</i>	● ei erillisiä toimenpidepalkkioita	
<i>Sijoitussalkkuvakuutus Active Life</i>	● ei erillisiä toimenpidepalkkioita	● Handelsbanken rahastoissa maksutta rajoituksetta, muut rahastokohteisesti
Skandia Life		
<i>Säästövuakuutus</i>	● ei erillisiä toimenpidepalkkioita	
<i>Sijoitusvuakuutus</i>	● ei erillisiä toimenpidepalkkioita	
Henki-Tapiola		
<i>Korko-Omavara</i>	● ylimääräiset tiedotteet ja todistukset 20 €/kpl.	
<i>Rahasto-Omavara</i>	● 5. ja sen jälkeiset rahastojen vaihdot 20 €/kpl. Tällä hetkellä ei lunastus- tai merkintäpalkkioita ● ylimääräiset tiedotteet ja todistukset 20€/kpl.	
<i>Varainhoitovuakuutus</i>		
Veritas Henkivakuutus		
<i>Avec-säästö- ja sijoitusvuakuutus</i>	● ylimääräinen vakuutuskirja ja -ote 20 € ● todistus maksetuista maksuista 20 € ● kuudes sijoituskohteen muutos tai säästön siirto kalenterivuoden aikana 50 €, Siirrettäessä vakuutussäästöjä sijoitussidonnaisesta osasta korkotuottoiseen osaan peritään siirtoprovisio 2,5 %. ● takaisinosto 50 € määräaikainen vakuutus	● 5 sijoituskohteen muutosta tai säästön siirtoa kalenterivuodessa
<i>Aktiä Säästövuakuutus</i>	-	Kaikki maksutta
<i>Pop Säästövuakuutus</i>	-	Kaikki maksutta

4.5.3 Takaisinostokulut

Säästöjen takaisinostosta vakuutusyhtiöt perivät takaisinoston toteuttamiseen perustuvan toimenpidepalkkion lisäksi seuraavia takaisinosto- ja lunastuskuluja. Tiedot on saatu vakuutusyhtiöistä.

Vakuutusyhtiö ja -tuote	Takaisinostokulu
Duo	
<i>Säästövakuutus¹</i>	Toimenpidepalkkion (30 €) lisäksi sijoitussidonnaisesta osasta 1. vuotena 1,5 % takaisinostettava määrästä, 2. v. 1,0 % ja 3. v. 0,5 %. Vuosituottoisesta osasta vastaavat prosenttiluvut 3, 2 ja 1.
Henki-Fennia	
<i>Fennia-Säästö</i>	Toimenpidepalkkion (20 €) lisäksi, jos nosto ennen 5 v. vakuutuksen alkamisesta, erillinen nostoprovisio, joka kahden ensimmäisen vuoden aikana myönnettyjen lisäkorkojen määrä. Seuraavien kolmen vuoden aikana provisiio pienenee asteittain ja viiden vuoden kuluttua ei enää peritä.
<i>Fennia-Rahastosäästö</i>	Toimenpidepalkkion lisäksi nostettaessa säästöjä veloitetaan 0,5 % nostetusta summasta, enintään kuitenkin 700 €.
Nordea Henkivakuutus	
<i>Selekta-sijoitus säästöhenkivakuutus</i>	Nostopalkkio kolmen ensimmäisen vakuutusvuoden aikana 100 000 €:n suoritusten yhteismäärään saakka 3 %. Takaisinosto kolmen ensimmäisen vuoden aikana johtaa sijoitussidonnaisen bonuksen ja maksettujen lisäkorkojen menettämiseen. Lisäksi lunastuspalkkio 1 % ja toimenpidepalkkio 50 euroa. Erittäin poikkeuksellisissa tilanteissa (yhtiön vakavaraisuuden heikentyessä voimakkaasti) mahdollinen maksettujen lisäkorkojen määrää vastaava markkina-arvovähennys.
OP-Henkivakuutus	
<i>OP-Säästövakuutus</i>	Kolmen ensimmäisen vuoden aikana palkkio peritään prosentuaalisena osuutena säästön määrästä seuraavasti: 1–12 kk 4,5 %, 13–24 kk 3,0 % ja 25–36 kk 1,5 %. Palkkion suuruus on kuitenkin aina vähintään 50 €. Kolmen vuoden jälkeen palkkio on kiinteä 50 €
<i>OP-Sijoitusvakuutus</i>	Kolmen ensimmäisen vuoden aikana palkkio seuraavasti: 1–12 kk 3 %, 13–24 kk 2 %, 25–36 kk 1 %, kulu peritään aina vähintään 50 €. Kolmen vuoden jälkeen takaisinosto maksuton.
Henki-Sampo	
<i>Sampo Sijoitusvakuutus²</i>	Irtisanomisen ja osittaisen takaisinoston yhteydessä lunastusmaksun lisäksi takaisinostopalkkio nostettavan säästön määrästä 3 %, kun sopimus ollut voimassa alle 1 v., 2 %, kun sopimus voimassa alle 2 v., 1 %, kun sopimus voimassa alle 3 v. Veloitetaan kunnes säästöistä on nostettu 70 000 euroa, tämän ylittäviltä nostoilta takaisinostopalkkiota peritä.
Handelsbanken Henkivakuutus	
<i>Rahastosäästövakuutus</i>	1 % takaisinostoarvosta, vähintään 80 €
<i>Rahastosalkkuvakuutus</i>	1 % takaisinostoarvosta, vähintään 80 €
Skandia Life	
<i>Säästövakuutus</i>	Säännöllisillä vakuutusmaksuilla (ei yksittäisen lisämaksut) hankittujen rahasto-osuuksien ostoarvo kerrottuna takaisinostokertoimella. Kertoimen suuruus vaihtelee maksusitoumusajan pituuden ja takaisinostohetken mukaan.
<i>Sijoitusvakuutus</i>	Takaisinostokulu määräytyy seuraavasti: aika (kokonaisina vuosina) takaisinoston kohteena olevan vakuutusmaksun maksamisesta: alle 1v. - 8%, 1v. - 6,4%, 2v. - 4,8%, 3v. - 3,2%, 4v. - 1,6%, 5v. tai useampi - maksuttomia. Jos vakuutukseen on maksettu useampi vakuutusmaksu, kullekin vakuutusmaksulle lasketaan painoarvo lisämaksun hetkellä. Painoarvot määrittävät yhden yhteisen takaisinostokulun määrän. Takaisinosto on maksutonta 10 %:n osalta ensimmäisestä vakuutusmaksusta laskettuna. Lisämaksut kasvattavat maksutonta osaa 10 % kunkin lisämaksun määrästä. Ilmaisen takaisinosto-oikeuden määrä kasvaa 10 % jokaista täyttä vakuutusvuotta kohti vakuutusmaksun maksamisesta. Viiden vakuutusvuoden kuluttua se on 100 % - takaisinostokulua ei enää peritä.
Henki-Tapiola	
<i>Korko-Omavara</i>	Ennen sovittua päättymisaikaa nostetuista veloitetaan 10 ensimmäisen vuoden ajalta 3 % nostomäärästä ja tämän jälkeen 1 %.
<i>Rahasto-Omavara</i>	Ennen sovittua päättymisaikaa nostetusta säästön määrästä veloitetaan nostokuluna 20 € ja lisäksi 5 ensimmäisen vuoden ajalta 3 %.
<i>Varainhoitovakuutus</i>	Nostokulu, jos vakuutusmaksun maksamisesta kulunut vähemmän kuin viisi vuotta. Kulu 5 % kustakin maksusta kertyneen säästön osalta viitenä ensimmäisenä vuotena nostettavasta määrästä. Kulu pienenee vuosittain siten, että jokainen vakuutusmaksun maksamisen jälkeen kulunut vuosi pienentää kuluja yhdellä prosenttiyksiköllä.
Veritas Henkivakuutus	
<i>Avec-säästö- ja sijoitusvakuutus</i>	Toimenpidemaksu 50 € ja nostoprovisio, jos takaisinosto ennen kuin vakuutus ollut voimassa 3 vuotta. Provision suuruus myöntöpäivänä 3 % säästöistä ja pienenee päivittäin 0 %:iin. 3:ssa vuodessa. Määräaikainen vakuutus aina 50 € toimenpidemaksua, vaikka vakuutus ollut voimassa yli 3 vuotta
<i>Aktia Säästövakuutus</i>	Takaisinostokulu 1 % noston tai vakuutusmaksun määräästä.
<i>Pop Säästövakuutus</i>	Takaisinostokulu 1 % noston tai vakuutusmaksun määräästä.

¹ Lunastuspalkkio: 0 % kokonaiselle takaisinostolle, 1 % osittaiselle takaisinostolle

² Lunastuspalkkio: kun vakuutus päättyy muusta syystä kuin kuolemantapauksen johdosta (myös vakuutusajan päättyessä): perustekorollisista säästöistä 0,5 % ja sijoitussidonnaisesta säästöistä 1,0 %.

4.6 Tuotto

4.6.1 Korkosidonnainen säästöhenkivakuutus

Korkosidonnaisen vakuutuksessa vakuutusyhtiö maksaa vakuutussäästölle tuottoa *laskuperustekorona* tai muun sopimuskorona, *asiakashyvityksen* ja jäljempänä kappaleessa 4.6.4 käsiteltävän *kuolevuushyvityksen* perusteella.

Useimpien korkosidonnaisten vakuutusten tuoton perustana on *laskuperustekorko* tai *muu sopimuskorko*, jonka suuruus määräytyy vakuutus sopimuksen perusteella. Vakuutusyhtiön tulee aina maksaa vähintään kyseisen sopimuskorona mukaista tuottoa vakuutukselle. Korko määräytyy vakuutusehtojen mukaisesti, ja sen määräytymistapa vaihtelee vakuutusyhtiöstä riippuen. Joissakin vakuutuksissa saatetaan maksaa kiinteää, esimerkiksi 2,5 prosentin suuruisia laskuperustekorkoa, kun taas toisissa vakuutuksissa laskuperustekorona määräksi on saatettu asettaa nolla prosenttia. Tällöin vakuutusyhtiö maksaa vakuutussäästölle laskuperustekorona sijaan muuta sopimuskorkoa, jonka muuttamiseen vakuutusyhtiö on saattanut varata itselleen oikeuden esimerkiksi vuosittain etukäteen.

Laskuperustekorona tai muun sopimuskorona lisäksi vakuutusyhtiö maksaa vakuutussäästölle *asiakashyvitystä*. Asiakashyvityksenä vakuutusyhtiö maksaa vakuutuksenottajalle yhtiön menestyksekkäästä sijoitustoiminnasta kertynyttä ylijäämää. Hyvityksen nimike voi olla myös esimerkiksi lisäkorko tai indeksihyvitys, mutta kaikille näille on yhteistä se, että vakuutusyhtiö päättää hyvityksen määrän vuosittain tuloksensa perusteella. Vakuutusyhtiö voi muuttaa hyvityksen määrää myös tiheämmin, esimerkiksi neljännesvuosittain.

Joillakin vakuutusyhtiöillä asiakashyvitys on ehdollinen tai yhtiö voi vahvistaa sen ehdollisena. Vakuutusyhtiöistä saadun tiedon mukaan asiakashyvityksen ehdollisuus tarkoittaa sitä, että esimerkiksi vakuutusyhtiötä uhkaavan selvitystilan vuoksi vakuutusyhtiö voi peruuttaa aikaisempina vuosina antamiaan asiakashyvityksiä, ja se voi käyttää niitä esimerkiksi laskuperustekorona tai vastaavan sopimuskorona hyväksi. Asiakashyvityksen ehdollisuuden merkityksen arviointia vaikeuttaa kuitenkin se, että sopimusehdoissa tai muuallakaan ei ole määritelty täsmällisesti niitä tilanteita, joissa ehdollinen hyvitys voidaan peruuttaa.

Vakuutusyhtiö on usein varannut itselleen oikeuden päättää asiakashyvityksen määräksi nolla prosenttia. Asiakashyvitystä ei välttämättä makseta esimerkiksi siksi, että ylijäämää ei ole muodostunut tai siksi, että vakuutusyhtiö säästää kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien varalle.

Vakuutus sopimuslaissa säädetyn tiedonantovelvollisuutensa vuoksi vakuutusyhtiön tulee ennen sopimuksen tekemistä selvittää vakuutuksenottajalle säästöosuuden kertymä ja vakuutuksen tuotto. Käytännössä yhtiö voi luvata vain sopimuksen mukaisen laskuperustekorona mukaisen tuoton. Asiakashyvityksen vaihtuvuuden vuoksi vakuutusyhtiö voi sen osalta esittää vain oletettaman maksettavasta tuotosta.

Tuotto maksetaan pääsääntöisesti nettovakuutusmaksulle eli vakuutusmaksulle, josta on vähennetty vakuutusmaksusta perittävät kulut. Vakuutusyhtiöt ovat

viime vuosina maksaneet seuraavan suuruista laskuperustekorkoa tai muuta korkoa sekä asiakashyvitystä tai tätä vastaavaa lisäkorkoa:

Yhtiö	Laskuperuste-korko	Muu korkoperuste vuonna 2007		Asiakashyvitys tai muu lisäkorko			E
		Vuosikorko	Muu	2007	2006	2005	
Duo	0 %	2,5 % ¹	-	1,5 %	-	-	•
Henki-Fennia ²	2,5 %	-	-	1,8 %	1,63 %	1,7 %	
Nordea Henkivakuutus	0 %	2,5 %	-	2 %	1,5 %	1,5 %	•
OP-Henkivakuutus	2,5 %	-	-	2,25 %	1,5 %	1,5 %	•
Henki-Sampo	0 %	2,5 % ³	-	2,25 %	1,5 %	1,25 %	
Henki-Tapiola ³	0 %	-	1,5 %	4,1 %	3,5 %	3,2 %	
Veritas Henkivakuutus	2,5 %	-	-	2 %	2 %	2 %	•

E = ehdoton. Duon, Nordea Henkivakuutuksen, OP-Henkivakuutuksen sekä Veritas Henkivakuutuksen maksama asiakashyvitys on ehdoton, muilla se on ehdollinen.

¹ Vahvistetaan vuosittain.

² Asiakashyvitykset vahvistetaan neljännesvuosittain etukäteen. Taulukon luvut ovat kyseisen vuoden keskiarvolukuja.

³ Vakuutukselle maksetaan kiinteää perustekorkoa sekä vuosittain vahvistettavaa asiakashyvitystä.

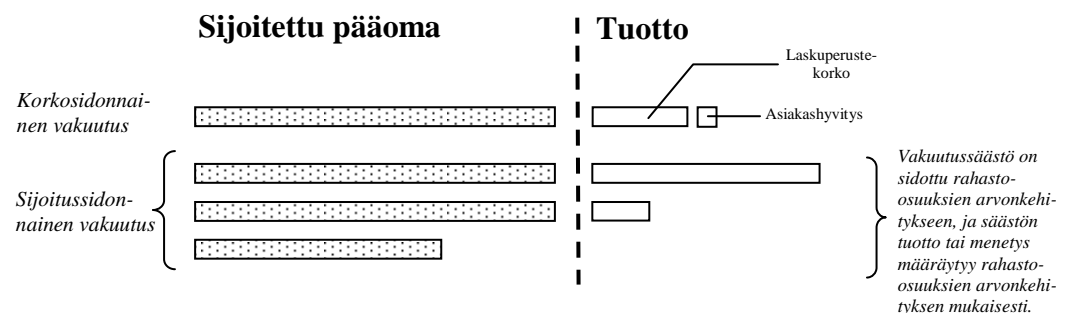
4.6.2 Sijoitussidonnainen säästöhenkivakuutus

Sijoitussidonnaisessa säästöhenkivakuutuksessa vakuutuksenottaja valitsee vakuutuksenottotilanteessa ne rahastot, joiden arvonkehityksen mukaisesti hän haluaa säästönsä tuoton muodostuvan. Vakuutusyhtiö hankkii vakuutuksenottajan vakuutusmaksuilla kyseisiä rahasto-osuuksia, ja säästön arvo sidotaan kyseisten rahasto-osuuksien arvoon eli kurssiin. Säästön tuottokehitys määräytyy rahasto-osuuksien arvon mukaisesti. Sijoitussidonnaiseen vakuutukseen ei liity korkosidonnaisen vakuutuksen lailla ylijäämähyvitystä, mutta vakuutusyhtiö saattaa antaa vakuutuksenottajalle rahastojen lisäosuuksia kuolevuushyvityksenä.

Sijoitussidonnaisten vakuutusten tulevaa tuottoa on korkosidonnaisia vakuutuksia vaikeampi arvioida, koska rahastojen arvonkehitys on sidoksissa rahoitusmarkkinoiden yleiseen kehitykseen. Arvio sijoitussidonnaisen vakuutuksen tuotosta voi tästä syystä perustua vain oletuksiin. Oletuksen taustalla on usein rahastojen historiallinen kehitys, mutta on muistettava, että historiallinen kehitys ei ole tae rahastojen tulevasta kehityksestä. Vakuutuksenottajan on ymmärrettävä, että hän kantaa riskin sijoituskohteiden arvonkehityksestä. Riski rahastojen arvonkehityksestä ei kohdistu pelkästään vakuutussäästön tuottoon vaan nimenomaan myös säästö pääomaan ja sen menettämiseen.

Sijoitussidonnaiset vakuutukset voivat usein olla korkosidonnaisia vakuutuksia tuottoisampia, mutta vakuutuksenottajan on syytä suhtautua erittäin kriittisesti hyvin korkeisiin – esimerkiksi yli 10 prosentin – tuotto-oletuksiin.

Seuraavassa kuvassa on hahmotettu tuotonmuodostumisvariaatioita korko- ja sijoitussidonnaisessa vakuutuksessa.

4.6.3 Korko- ja sijoitussidonnaisen säästöhenkivakuutuksen yhdistelmä

Joissakin vakuutuksissa vakuutuksenottaja voi kohdistaa vakuutusmaksunsa sekä korko- että sijoitussidonnaiseen tuotto-osaan määrittämässään suhteessa. Tällöin vakuutuksenottaja voi turvata osan säästöstään sijoittamalla sen korkosidonnaiseen osaan ja sijoittaa samalla loppuosan tuotto-odotukseltaan tuottavampaan mutta riskipitoisempaan sijoitussidonnaiseen osaan.

Seuraavat vakuutusyhtiöt tarjoavat tuotteessaan korko- ja sijoitussidonnaisten vakuutusten ominaisuuksien yhdistelmän: Nordea Henkivakuutus, OP-Henkivakuutus, Henki-Sampo ja Veritas Henkivakuutus. Kaikki nämä yhtiöt mahdollistavat vakuutussäästöjen siirtämisen korkotuottoisesta osasta sijoitussidonnaiseen osaan ja päinvastoin. Henki-Fennialla on puolestaan erikseen korko- ja sijoitussidonnaiset vakuutustuotteet.

4.6.4 Kuolevuushyvitys

Kuten kappaleessa 3.2 todettiin, jos vakuutustapahtuma jää toteutumatta (vakuutettu ei elä vakuutusajan päättymispäivänä), vakuutussäästöt jäävät vakuutusyhtiöön. Ajatuksena on, että vakuutuksenottajaa hyvitetään tästä riskistä *kuolevuushyvityksellä* käytännössä siltä osin kuin hänen säästönsä ovat menettämiskin alaisia. Jos vakuutukseen on liitetty esimerkiksi 95 prosentin kuolemanvaraturva, vakuutuksenottajalle koituu kuolevuushyvitystä viiden prosentin osalta. Tähän lopputulokseen päädytään, kun kuolemanvaraturvan maksu ja kuolevuushyvitys kompensoivat toisiaan. Jos kuolemanvaraturva on 105 prosenttia, sen maksut ylittävät kuolevuushyvityksen määrän. Kuolemanvaraturvan maksut voivat olla niin kutsuttuja luonnollisia maksuja tai tasamaksuja. Luonnolliset maksut suurenevat vakuutetun ikääntyessä, kun taas tasamaksut ovat vakiosuuruisia koko vakuutusajan.

Kuolevuuden vaikutus ei ole vakio, vaan se määräytyy vakuutetun iän ja sukupuolen perusteella. Kuolevuushyvityksen ja riskimaksun suuruutta muuttaa vakuutuksen voimassaoloaikana vakuutetun ikä, sillä vakuutetun ikääntyminen lisää menehtymisen riskiä.

Kuolevuushyvitystä voidaan maksaa sekä korko- että sijoitussidonnaisissa vakuutuksissa, koska molempiin vakuutuksiin sisältyy riski siitä, että vakuutuksenottajan säästöt voivat jäädä vakuutusyhtiöön.

4.7 Kuolemanvaraturva (henkivakuutus)

Pääsääntöisesti kaikissa säästöhenkivakuutus tuotteissa kuolemanvaraturva sisältyy vakuutus sopimukseen. Useimmilla yhtiöillä kuolemanvaraturvan suuruus lasketaan säästön määrästä. Joissakin vakuutus tuotteissa voi vaihtoehtoisena laskentaperusteena olla esimerkiksi nettovakuutusmaksut. Nordean Selektasijoitukseen voidaan liittää myös turva pysyvän työkyvyttömyyden varalta. Turva käsittää oikeuden sovittuun vakuutussummaan, jos vakuutettu joutuu pysyvästi työkyvyttömäksi sairauden tai vamman johdosta. Turvan tarkempaan sisältöön voi perehtyä lukemalla vakuusehdot. Seuraavassa taulukossa on vakuutusyhtiöiden ilmoittamat tiedot tarjoamistaan kuolemanvaraturvista.

Yhtiö	Vakuutus tuote	Sisältyy vakuutukseen	Turvan laajuus			Lisätietoa kuolintapaussumman perusteesta ja määrästä
			95 %	Joko 95 % tai 105 %	Muu	
Duo	Säästövakuutus	•		•		Vakuutussäästöstä. 105 % -turvassa vakuutuksenottaja voi olla enintään 55-v. ¹
Henki-Fennia	Fennia-Säästö	•		•		Vakuutussäästöstä. ²
	Fennia-Rahastosäästö	•		•		–”–
Nordea Henki-vakuutus	Selektasijoitus	•		•		Myös pysyvä työkyvyttömyys turvana; 105 % tai yli, tai 0–95 %
OP-Henki-vakuutus	OP-Säästövakuutus	•		•		Joko nettovakuutusmaksuista tai säästöistä ³
	OP-Sijoitusvakuutus	•		•		Joko nettovakuutusmaksuista tai säästöistä ⁴
Henki-Sampo	Sampo Sijoitusvakuutus	•		•		2 eri turvavaihtoehtoa ⁵
Handelsbanken	Sijoitussäästövakuutus	•				-
	Sijoitussalkkuvakuutus	•				-
Skandia Life	Säästövakuutus	•			•	Rahasto-osuuksien ostoarvo + 5 % maksetuista vakuutusmaksuista
	Sijoitusvakuutus	•			•	Rahasto-osuuksien takaisinostoarvo + 5 % maksetuista vakuutusmaksuista
Henki-Tapiola	Korko-Omavara	•		•		Vakuutetun iälle asetettu rajoitteita ⁶
	Rahasto-Omavara	•		•		-
	Varainhoitovakuutus	•		•		Vakuutetun iälle asetettu rajoitteita ⁷
Veritas	Avec-säästövakuutus	•		•		Kuolintapaussumman määrälle kolme vaihtoehtoa ⁸
	Avec-sijoitusvakuutus	•		•		–”–
	Aktia Säästövakuutus	•	•			-
	Pop Säästövakuutus	•	•			-

¹ 105 %:n turvassa vakuutusyhtiö voi kulloinkin voimassaolevassa tuoteselosteessa tai hinnastoissa määrätä vakuutukseen hyväksyttävillä maksuilla enimmäismäärän

² 105 %:n turva mahdollinen, jos vakuutettu vakuutusta otettaessa enintään 75-vuotias. 95 %:n turva mahdollinen, jos vakuutettu vakuutusta otettaessa enintään 90-vuotias.

³⁻⁴ sen mukaan, kumpi on suurempi. Lisäturva on maksuton. Turvan määrä ja sen rajoitukset kerrottu tarkemmin vakuutus ehdoissa.

⁵ 1) Säästöjen määrä lisätynä 5 %:lla sopimukseen maksetuista vakuutusmaksuista (ylläpidon kustannuksista veloituksia, jotka määräytyvät säästöjen määrän, vakuutetun iän ja sukupuolen perusteella) ja 2) 95 % säästöistä, ei veloituksia.

⁶ 105 %:n turvassa vakuutettu enintään 85-vuotias, sopimus päättyy, kun vakuutettu täyttää 90 vuotta. 95 %:n turvassa vastaavat ikäraajat ovat 95 vuotta ja 105 vuotta.

⁷ Joko 95 % (vakuutettu sopimuksen alkaessa enintään 95-vuotias ja päättyessä enintään 100-vuotias) tai 105 % (vakuutettu sopimuksen alkaessa enintään 85-vuotias ja päättyessä enintään 90-vuotias, voimaan vasta, kun yhtiö hyväksynyt terveys selvityksen) vakuutussäästöstä.

⁸ Kuolintapaussumman määräksi voidaan sopia a) 0–94 % (vain määräaikaiset sopimukset, takaisinostorajoituksia) tai b) 95 % vakuutussäästöstä tai c) vakuutussäästö + 5 % maksetuista vakuutusmaksuista. Kuolintapaussumma on aina 95 % säästöstä, jos muuta ei ole sovittu.

Kuolemanvaraturvan laajuudesta riippuen vakuutusyhtiöt saattavat vaatia terveys selvityksen esittämistä ennen vakuutuksen myöntämistä seuraavalla sivulla esitetyn taulukon mukaisesti. Tiedot on saatu vakuutusyhtiöistä.

Yhtiö	Vakuutus tuote	Vaatus selvitys selvityksestä
Duo	Säästövakuutus	-
Henki-Fennia	Fennia-Säästö	Terveys selvitys vaaditaan, jos vakuutus maksut ylittävät 200 000 euroa ja turva kuoleman varalta 105 %.
	Fennia-Rahastosäästö	Terveys selvitys vaaditaan, jos vakuutus maksut ylittävät 200 000 euroa ja turva kuoleman varalta 105 %.
Nordea Henki-vakuutus	Selekta-sijoitussääst-öhenkivakuutus	Terveys selvitys edellytetään kuolintapaus summan ylittäessä Nordea Henkivakuutuksen asettaman rajan
OP-Henki	OP-Säästövakuutus	Vakuutus yhtiöllä oikeus vaatia terveys selvitys nostettaessa kuoleman varaturva 105 %:in, tai kun kuolintapaus korvauksen säästön ylittävä osa nousee vakuutuksen voimassa ollessa 100 000 euroon.
	OP-Sijoitusvakuutus	- " -
Sampo	Sampo Sijoitusvakuutus	Terveys selvitys edellytetään, jos turva on säästöjen määrä lisättyä 5 %:lla sopimukseen maksetuista maksuista ja turvan määrä ylittää 5.000 euroa.
Handels-banken	Rahastosäästövakuutus	Vakuutus myönnetään ilman terveys selvitystä.
	Rahastosalkkuvakuutus	- " -
Skandia Life	Säästövakuutus	Terveys selvitys vaaditaan
	Sijoitusvakuutus	Terveys selvitys vaaditaan
Henki-Tapiola	Korko-Omavara	Terveys selvitys edellytetään, kun turva kuoleman varalta 105 % ja maksusuunnitelman mukaiset maksut ylittävät 200 000 €.
	Rahasto-Omavara	Sama kuin Korko-Omavara -vakuutuksessa.
	Varainhoitovakuutus	Yli 200 000 euron lisäsijoitusta tehtäessä, kun turva kuoleman varalta on 105 %
Veritas	Avec-säästövakuutus	Terveys selvitys sijoitusvakuutuksessa, jos sijoitus yli 100 000 e ja henkiturva vakuutus-säästö + 5 % maksetuista maksuista.
	Avec-sijoitusvakuutus	Terveys selvitys sijoitusvakuutuksessa, jos sijoitus yli 100 000 e ja henkiturva vakuutus-säästö + 5 % maksetuista maksuista.
	Aktia Säästövakuutus	Vakuutus myönnetään ilman terveys selvitystä.
	Pop Säästövakuutus	Vakuutus myönnetään ilman terveys selvitystä.

4.8 Vakuutukseen perustuvan oikeuden luovutus tai panttaus

Pääsääntöisesti kaikkien vakuutus tuotteiden ehtojen mukaan vakuutuksenottajalla on oikeus luovuttaa ja pantata vakuutussopimuksen mukainen oikeus. Luovutuksen tai panttauksen sitovuus suhteessa vakuutuksenottajan velkojiin edellyttää kirjallisen ilmoituksen tekemistä vakuutus yhtiöön.

4.9 Sijoitussidonnaisten vakuutusten sijoitusrahastot

Vakuutus yhtiöiden tarjoamat rahastovalikoimat eroavat toisistaan. Jotkin yhtiöt tarjoavat oman konserninsa hallinnoimia rahastoja, toiset voivat tarjota myös konsernin ulkopuolisia rahastoja. Lisäksi vakuutus yhtiön rahastovalikoima ja rahastojen määrä voivat vaihdella vakuutuksen myyntikanavasta riippuen.

Kuten kappaleessa 4.5.2 esitettiin, vakuutuksenottajalla on usein oikeus tehdä rahastonvaihtoja tietyn kappalemäärän verran yhden vuoden aikana. Vakuutus yhtiöt saattavat kuitenkin periä siirtojen yhteydessä merkintä- ja lunastuspalkkion.

Seuraavalla sivulla olevassa taulukossa on esitetty eri vakuutuksissa käytettävissä olevien rahastojen lukumäärä ja rahastoja hallinnoivat yhtiöt. Lisäksi taulukkoon on kertauksena kappaleessa 4.5.2 esitetystä merkitty, montako rahastonvaihtoa vakuutuksenottaja voi vuodessa tehdä ilman toimenpidepalkkiota. Tiedot on saatu vakuutus yhtiöistä.

Vakuutusyhtiö ja -tuote	Rahastojen lukumäärä	Rahastoja hallinnoivat yhtiöt	Kuinka moneen rahastoon voi samanaikaisesti sijoittaa	Maksuttomat siirtokerrat vuodessa
Duo				
Säästövakuutus	21	Sp-Rahastoyhtiö, SEB Gyllenberg	rajattomasti	6
Henki-Fennia				
Fennia-Rahastosäästö	33	Alfred Berg, Carnegie	rajattomasti	4
Nordea Henkivakuutus				
Selekta-sijoitus säästöhenkivakuutus	70	Nordea Rahastoyhtiö Suomi Oy	8 / rajattomasti ¹	6 / rajattomasti ¹
OP-Henkivakuutus				
OP-Säästövakuutus	43	OP-Rahastoyhtiö Oy	10	4
OP-Sijoitusvakuutus				rajattomasti
Henki-Sampo				
Sampo Sijoitusvakuutus	n. 80	Sampo Rahastoyhtiö	10/20 ²	12
Handelsbanken Henkivakuutus				
Sijoitusvakuutus	35	Handelsbanken rahastot	10	rajattomasti
Sijoitussalkkuvakuutus VIP				
Sijoitussalkkuvakuutus Active Life	varainhoidollinen vakuutus	Handelsbanken rahastot, JP Morgan, Merrill Lynch, Skagen, UBS	10	rajattomasti
Skandia Life				
Säästövakuutus	80 + 13 ³	Skandia, ABN Amro, Aktia, Ålandsbanken, AXA Framlington, Baring, BlackRock, Carnegie, Fidelity, Glitnir, Gartmore, Henderson, Invesco, JP Morgan, M&G, Odin, OP-Rahastoyhtiö, Schroders, SEB Gyllenberg	rajattomasti	rajattomasti
Sijoitusvakuutus				
Henki-Tapiola				
Korko-Omavara	36 ⁴	Tapiola Varainhoito Oy, Seligson & Co	10	4
Rahasto-Omavara				
Varainhoitovakuutus ⁵				
Veritas Henkivakuutus				
Avec-säästö- ja sijoitusvakuutus	79	Aktia, ABN Amro, Carnegie, East Capital, Hansa, HQ Fonder, Odin, Standard Life Investments, Ålandsbanken, Robur	10	5
Aktia Säästövakuutus				rajattomasti
Pop Säästövakuutus				rajattomasti

¹ Sijoitussuunnitelmassa voi olla 8 rahastoa kerralla, säästöissä rajattomasti. Nordean konttorissa vaihto 6 kertaa vuodessa maksutta, verkkopankissa maksutta rajattomasti.

² sijoitussuunnitelmassa voi olla 10 rahastoa kerralla, säästöissä 20 rahastoa.

³ 13 vakuutusedustusrahastoa

⁴ Lisäksi yli 30 000 euron sijoituksella mahdollisuus valita seuraavat varainhoitosalkut: Salkkuvakuutus 25, 50, 75 ja 100.

⁵ Varainhoitaja tekee muutokset sijoitussuunnitelmaan asiakkaan kanssa sovitun sijoitusstrategian mukaisesti.

5 Verotus

5.1 Säästöhenkivakuutuskorvaus

5.1.1 Vakuutussäästön verottaminen

Säästöhenkivakuutuksen säästöä verotetaan eri perustein sen mukaisesti, kuka on säästön saajana ja minkälaiseksi tuloksi saajalleen säästöosuus verotuksellisesti katsotaan. Tässä valintaoppaan kappaleessa tarkastellaan säästöhenkivakuutuksesta ja henkivakuutuksesta maksettavien korvausten verotusta. Esitys perustuu 1.1.2008 voimaan tulleeseen perintö- lahjaverolain muutoslakiin (1063/2007), jota sovelletaan niihin perintö- ja lahjasaantoihin, joissa verovelvollisuus on alkanut sen jälkeen, kun laki on tullut voimaan. Yksilöityä tietoa säästöhenkivakuutusten verotuksesta on saatavissa verohallinnon neuvontapalvelusta tai internetsivustolta www.vero.fi. On tärkeää muistaa, että verolait voivat muuttua vakuutuksen voimassaolon aikana.

Säästöhenkivakuutuskorvauksen verotuksessa erotetaan toisistaan vakuutusmaksujen muodostama säästö pääoma ja säästö pääomalle kertynyt tuotto. Vakuutusmaksujen mukainen *säästö pääoma* ei ole vakuutuksenottajalle – joka itse on myös vakuutettu – tuloa, minkä vuoksi hän ei ole sen osalta veronmaksuvelvollinen. Muulle edunsaajalle vakuutuksen säästö pääoma on tuloa, ja edunsaaja verotetaan joko lahjaveron tai pääomatuloveron mukaisesti siitä riippuen, onko edunsaaja vakuutuksenottajan lähiomainen vai muu kuin lähiomainen.

Vakuutussäästön *tuotto* on tuloa sekä vakuutuksenottajalle itselleen että edunsaajalle. Tämän vuoksi vakuutussäästön tuottoa verotetaan aina saajan pääomatulona riippumatta siitä, kenelle se maksetaan. Vuonna 2008 pääomatuloveron määrä on 28 %.

Henkivakuutuskorvausta maksettaessa vakuutuksenottajan *lähiomaisena* pidetään tämän aviopuolisoa, hänen ylenevässä tai alenevassa polvessa olevia perillisiä, ottolasta, kasvattilasta ja puolison lasta. Maksettaessa säästösumma vakuutuksen päättyessä myös vakuutuksenottajan ottolapsen lasta pidetään hänen lähiomaisenaan. Tulo-, perintö- ja lahjaverotuksessa aviopariin rinnastetaan avioliitonomaisissa olosuhteissa verovuonna yhteisessä taloudessa jatkuvasti eläneet henkilöt, jotka ovat aiemmin olleet keskenään naimisissa tai joilla on tai on ollut yhteinen lapsi. Jotta avopuoliso olisi edunsaaja, hänet on aina muistettava määrätä nimeltä edunsaajaksi.

5.1.2 Verovelvollisuus takaisinoston yhteydessä

Kysymyksen siitä, maksaako vakuutuksenottaja yksittäisestä takaisinostosta veroa, ratkaisee takaisinoston kohdistuminen säästö pääomaan ja sen tuottoon. Jos takaisinosto kohdistuu pelkästään säästö pääomaan, takaisinosto ei aiheuta verovelvollisuutta vakuutuksenottajalle. Kun koko säästö pääoma on nostettu, takaisinosto kohdistuu tuottoon, ja vakuutuksenottaja on velvollinen maksamaan pääomatuloveron. Jos takaisinosto kohdistuu sekä vakuutuksen tuottoon että pääomaan, vakuutuksenottaja on velvollinen suorittamaan pääomatuloveroa sillä osin kuin takaisinosto kohdistuu vakuutuksen tuottoon.

Se, kohdistuuko takaisinosto vakuutuksen pääomaan vai tuottoon ja missä suhteessa, riippuu vakuutusehdoista. Vakuutuksenottajalle on saatettu jättää mahdollisuus määrittää itse, kuinka suuri osa nostosta kohdistuu vakuutuksen pääomaan ja tuottoon. Vakuutuksenottaja, joka arvioi verotuksen kiristyvän tulevaisuudessa, saattaa olla kiinnostunut tuoton nostamisesta jo säästöaikana lievemmän verotuksen aikana.

Vakuutusyhtiöiden tarjoamissa vakuutustuotteissa vaikuttaa olevan pääsääntönä se, että osittainen takaisinosto kohdistuu aina ensin pääomaan ja vasta sen jälkeen tuotto-osaan. Henki-Fennian ilmoituksen mukaan asiakas voi kuitenkin valita, nostaako hän säästö pääomaa vai tuottoa vai molempia. Veritas Henkivakuutuksen mukaan ensisijaisesti nostetaan vakuutuksen pääomaa, mutta asiakas voi halutessaan nostaa myös vakuutuksen tuottoa.

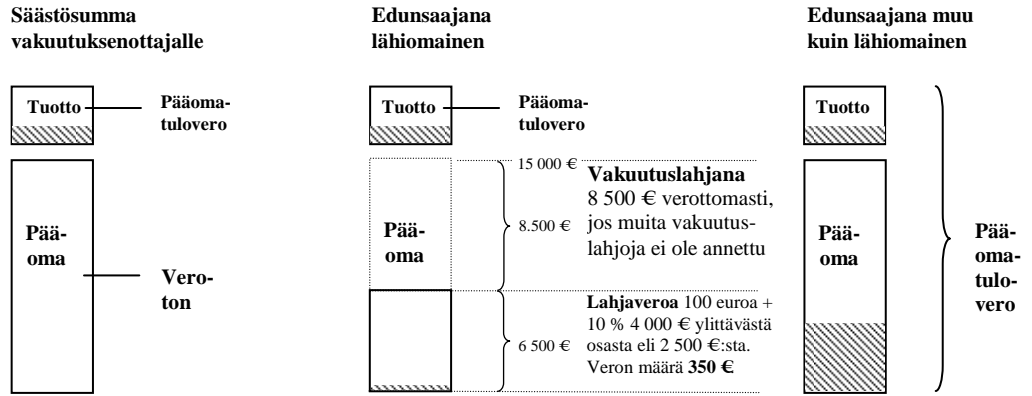
5.1.3 Verovelvollisuus säästöhenkivakuutuksen erääntyessä

Kun säästöhenkivakuutussopimus erääntyy, vakuutussäästö maksetaan vakuutussopimuksessa määrätyle edunsaajalle. Kuten edellä todettiin, vakuutuksen tuottoa verotetaan aina saajan pääomatulona riippumatta siitä, kenelle se maksetaan.

Säästö pääoman verotus määräytyy sen mukaisesti, kuka on vakuutuksen edunsaajana. Jos *vakuutuksenottaja* on itse vakuutuksen edunsaajana ja hän on myös vakuutettuna, pääomaa ei veroteta. Jos edunsaajana on *muu kuin* vakuutuksenottajan *lähiomainen*, edunsaajaa verotetaan sekä tuoton että pääoman osalta pääomatuloverotuksen mukaisesti.

Vakuutuksenottajan *lähiomaisen* osalta säästö pääoman verotus on lievempää kuin muun edunsaajan, koska lähiomaisen vastaanottamaa vakuutuskorvausta verotetaan pääomatuloveroa lievemmän lahjaveron mukaisesti. Lievemmän veroprosentin lisäksi lähiomainen ei ole velvollinen maksamaan veroa 8 500 euron osalta saamastaan vakuutuslahjasta edellyttäen, että hän ei saantoa edeltäneen kolmen vuoden aikana vastaanottanut vastaavanlaista *vakuutuslahjaa*. Edellä mainitun lisäksi lähiomainen voi vastaanottaa verottomasti yleisen verovapauden nojalla 3 999 euroa edellyttäen, että hän ei ole kolmena edellisenä vuotena vastaanottanut muuta lahjaa samalta henkilöltä. Lähiomainen voi siis enimmillään saada 12 499 euron vakuutuskorvauksen verottomasti.

Seuraavalla sivulla olevassa kaaviossa on havainnollistettu edellä selostettua vakuutussäästön verotusta eri edunsaajien osalta. Lähiomaisen verovelvollisuutta osoittavaa kuvaa katsellessa on syytä pitää mielessä, että siinä lähtökohtana on 15 000 euron suuruisen vakuutuskorvaus. Kun verovapaat osuudet ovat kiinteitä, niiden suhteellinen osuus on pienempi, jos vakuutuskorvauksen määrä ylittää 15 000 euron. Lisäksi perintö- ja lahjaverotus on progressiivista eli veroprosentti on sitä suurempi, mitä suuremmasta määrästä vero lasketaan.

Lahjaveroa maksetaan perintö- ja lahjaverolain mukaisesti. Lain 19 a §:n (1063/2007) mukaan lähiomaiset (lahjanantajan aviopuoliso, suoraan ylenevässä tai alenevassa polvessa oleva perillinen, aviopuolison suoraan alenevassa polvessa oleva perillinen sekä eräin edellytyksin lahjanantajan kihlakumppani) maksavat lahjaveroa I veroluokassa lahjaveroasteikon mukaan.

Verotettavan osuuden arvo	Veron vakioerä osuuden alarajan kohdalla	Veroprosentti ylimenevästä osasta
4 000–17 000 €	100 €	10 %
17 000–50 000 €	1 400 €	13 %
50 000–	5 690 €	16 %

Veroluokassa II (muut sukulaiset ja vieraat) vero on asteikon mukainen vero kaksinkertaisena. Taulukkoa luetaan seuraavasti:

Esimerkki 1

Vakuutuskorvauksen pääomaosuuden määrä on 15 000 euroa. Koska vakuutuskorvauksen saajana oleva lähiomainen ei ole saanut vakuutuskorvausta edeltäneiden kolmen vuoden aikana, korvauksen verovapaa osuus on 8 500 euroa. Verotettavan korvauksen määräksi jää tällöin 6 500 euroa. Veroa lahjansaaja joutuu maksamaan 4 000 euron alarajan kohdalla veron vakioerän eli 100 euroa ja 4 000 euron ylittävältä osalta $10\% \times 2\,500 = 250$ euroa eli yhteensä 350 euroa. Jos vakuutuslahjan määrä olisi ollut 12 499 euroa, ja jos hän ei olisi kolmena edeltävänä vuotena ottanut mitään lahjoja vastaan, 8 500 euron vähennyksen jälkeen lahjan määräksi olisi jäänyt 4 000 euron rajan alittava 3 999 euroa, jolloin lahjansaaja ei olisi joutunut maksamaan veroa ollenkaan.

Esimerkki 2

Vakuutuskorvauksen saajana oleva lähiomainen on vastaanottanut edellisenä vuonna suuren vakuutuskorvauksen ja joitakin lahjoja, minkä vuoksi hän on nyt verovelvollinen saamastaan korvauksesta kokonaisuudessaan. Korvauksen määrä on 20 000 euroa. Korvauksen saaja maksaa veroa 17 000 euron alarajan kohdalla veron vakioerän 1 400 euroa ja 17 000 euron ylittävältä osalta $13\% \times 3\,000 = 390$ euroa eli yhteensä 1 790 euroa. Muu kuin lähiomainen olisi joutunut maksamaan koko säästö pääoman määrästä pääomatuloveron (vuonna 2008 28 %) eli yhteensä 5 600 euroa.

5.2 Henkivakuutuskorvaus

5.2.1 Henkivakuutuksen edunsaajana lähiomainen

Jos vakuutettu menehtyy ennen säästöhenkivakuutuksen erääntymistä, henkivakuutuksessa määrätylle edunsaajalle maksetaan *kuolintapauskorvaus*. Kysymys ei siis ole säästö pääoman palauttamisesta, vaan henkivakuutus korvauksesta, jossa ei ole eritelty säästö pääomaa ja sen tuottoa. Kuolintapaus korvausta verotetaan kokonaisuudessaan perintöverotuksen mukaisesti. Jos henkivakuutuksen edunsaajina ovat vakuutuksenottajan lähiomaiset, samasta kuolemantapauksesta kunkin perillisen saama vakuutus korvaus on perintöverosta vapaa siltä osin kuin vakuutus korvaukset ovat enintään 35 000 euroa. Jos edunsaajana on leski, verovapaa osa on puolet, kuitenkin aina vähintään 35 000 euroa. Vakuutuksenottajan avopuolisoa ei rinnasteta tässä yhteydessä leskeen, minkä vuoksi, kun halutaan varmistaa avopuolison oikeus vakuutus korvaukseen hänet tulee nimetä vakuutuksen edunsaajaksi. Eri vakuutusyhtiöiden maksamat henkivakuutus korvaukset lasketaan yhteen.

Perintöveroa maksetaan perintö- ja lahjaverolain mukaisesti. Lain 14 §:n (1063/2007) mukaan lähiomaiset maksavat perintöveroa I veroluokassa perintöveroa asteikon mukaan (veroluokkien I ja II henkilöt ovat samat kuin lahjaverossa, ks. edellä).

Verotettavan osuuden arvo		Veron vakioerä osuuden alarajan kohdalla		Veroprosentti ylimenevästä osasta
20 000–40 000	€	100	€	10 %
40 000–60 000	€	2 100	€	13 %
60 000–	€	4 700	€	16 %

Veroluokassa II vero on asteikon mukainen vero kaksinkertaisena.

5.2.2 Henkivakuutuksen edunsaajana muu kuin lähiomainen

Muulle kuin vakuutuksenottajan lähiomaiselle henkivakuutus korvaus on veronalaista pääomatuloa, josta veroa maksetaan voimassa olevan lain mukainen pääomatulovero.

5.2.3 Henkivakuutus ilman edunsaajamääräystä

Jos vakuutuksenottaja ei ole määrännyt edunsaajaa tai jos edunsaajamääräys on rauennut, vakuutus korvaus kuuluu vakuutetun kuolinpesän varoihin. Kuolinpesä on myös mahdollista määrätä edunsaajaksi. Kun vakuutus korvaus maksetaan kuolinpesään, verotuskäytännöstä johtuen saatetaan myös niiden kuolinpesien osakkaiden, jotka eivät ole vakuutuksenottajien lähiomaisia, hyväksi lukea kappaleessa 5.2.1 mainitut verovapaaosuudet.

6 Vakuutusyhtiön vakavaraisuus

Suomalaisten vakuutusyhtiöiden vakavaraisuutta ja sijoitustoimintaa valvoo Vakuutusvalvontavirasto. Vakavaraisuusvalvonnan perusteena on vakuutusyhtiölain säännös, jonka mukaan vakuutusyhtiön toimintapääoma, jälleenvakuutus ja muut yhtiön vakavaraisuuteen vaikuttavat seikat on järjestettävä vakuutetut edut turvaavalla tavalla ottaen huomioon tuottojen ja kulujen todennäköinen vaihtelu sekä arvioitavissa olevat muut epävarmuustekijät. Käytännössä valvonta tapahtuu siten, että Vakuutusvalvontavirasto tarkastaa vakuutusyhtiöiden sille toimittamat selvitykset, raportit ja tilinpäätöstiedot. Muista EU-maista peräisin olevien vakuutusyhtiöiden Suomessa sijaitsevien sivuliikkeiden taloutta valvoo kyseisen yhtiön kotimaan valvontaviranomainen.

Vakuutuksenottajan on hyvä muistaa, että säästö- ja sijoitusvakuutusten osalta ei ole olemassa vastaavaa talletussuojaa kuin pankkien toimintaa sääntelevässä laissa luottolaitostoiminnasta (121/2007) on pankkitalletusten osalta säädetty.

Vakuutusyhtiöiden vakavaraisuuden arvioinnissa on hyvä tarkastella esimerkiksi vakuutusyhtiön sijoituskantaa, koska vakuutusyhtiön sijoitustoiminnassa on pitkälti kysymys vakuutuksenottajille ja vakuutetuille tulevaisuudessa maksettavien varojen sijoittamisesta. Vakuutusyhtiölaissa ja sen perusteella annetuissa säädöksissä asetetaan sijoitustoiminnalle monia vaatimuksia ja rajoituksia siltä osin kuin kysymys on vastuuvelan katteena olevien varojen sijoittamisesta (vakuutuksenottajien vakuutussäästöjä vastaavat varat). Sijoitustoiminnan onnistuminen vaikuttaa siis vakavaraisuuteen, ja sen onnistuminen riippuu osaltaan yhteiskunnan taloudellisesta kehityksestä. Myös sillä seikalla, ovatko vakuutusyhtiön todelliset liikekulut vakuutusmaksuihin sisältyvää kustannuskuormitusosuutta suuremmat, voi olla vaikutusta yhtiön vakavaraisuuteen pitkällä tähtäimellä.

Huom!

Ennen vakuutuksen ottamista kannattaa selvittää oma vakuutustarve ja vakuutuksen sisältö perusteellisesti. Aina on syytä perehtyä tuoteselosteeseen ja vakuutusehtoihin. Tämä opas ei ole yksityiskohtainen selvitys eri vakuutusehdoista tai vakuutusvaihtoehtoista. Oppaan tiedot perustuvat vakuutusyhtiöistä kesäkuussa 2008 saatuihin tietoihin.

Tiedot vakuutusyhtiöissä tarkastivat:

Duo	Kaija Sillanpää
Henki-Fennia	Ari Koskinen
Nordea Henkivakuutus	Antti Pylsy
OP-Henkivakuutus	Katri Ristimäki
Henki-Sampo	Tarja Leveelahti
Handelsbanken Henkivakuutus	Mari Berglund
Skandia Life	Kirsi Suopelto
Henki-Tapiola	Kaisu Ylianttila
Veritas Henkivakuutus	Vuokko Lehtola